

“Ἔγώ εἰμι  
ἡ ὁδὸς  
καὶ ἡ ἀλήθεια  
καὶ ἡ ζωή,,  
(Ἰωάν. 18' 6)

# ZQH

ΟΡΘΟΔΟΞΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ ΘΕΟΛΟΓΩΝ

Ἰδρυτής: Ἀρχιμ. ΕΥΣΕΒΙΟΣ ΜΑΤΘΟΠΟΥΛΟΣ † 1929

“Τὰ ρήματα,  
ἃ ἐγὼ λαλῶ ὑμῖν,  
σνεῦμά ἐστι  
καὶ ζωὴ ἐστι,,  
(Ἰωάν. 1' 63)

Ἔτος 109ον | Μάϊος 2019 | 4334

## «ΠΟΥ ΣΟΥ, ΘΑΝΑΤΕ, ΤΟ ΚΕΝΤΡΟΝ»

**Τ**ό πρόβλημα τοῦ θανάτου ὑπάρχει καὶ ὅλους τοὺς ἀπα-  
σχολεῖ. Ἄν ὑπάρχει μιὰ διαφορὰ δὲν εἶναι τὸ πρόβλη-  
μα. Εἶναι στὴν ἀντιμετώπιση καὶ στὴ λύση. «Εἶναι φρικτὸς  
ὁ θάνατος γεμάτος ἀπὸ πολὺ φόβο. Ὅχι ὅμως γι' αὐτοὺς ποὺ  
γνωρίζουν τὴ χριστιανικὴ διδασκαλία. Διότι αὐτὸς ποὺ δὲν ἔχει  
καμιὰ γνώση γιὰ τὴ μέλλουσα ζωὴ καὶ θεωρεῖ τὴν παροῦσα  
ὡς διάλυση καὶ τέρμα, φυσικὸ εἶναι νὰ φρίττει καὶ νὰ τρέμει  
σὰν νὰ προχωρεῖ στὴν ἀνυπαρξία» (Χρυσόστομος).

Ἔτσι εἶναι. Θὰ δοῦμε τὴ ζωὴ καὶ τὸ θάνατο μὲ τὸ  
κοντόφθαλμο μάτι τῆς ἀπιστίας; Φτωχὴ τότε ἡ ζωὴ μας.  
Ἡ ὕλη τὸ ἰδανικό μας. Ἐπικουρισμὸς ἢ ἀπελπισμὸς καὶ  
μηδενισμὸς ἢ φιλοσοφία μας. Θὰ ἀτενίσουμε ὅμως τὴ  
ζωὴ μὲ τὸ πρίσμα τῆς αἰωνιότητος; Ἄλλες τότε φωτεινές  
καὶ ὑψηλές διαστάσεις θὰ πάρει. Ἡ ζωὴ μας τότε δὲν εἶναι  
ἡ ζωὴ ἐρπετοῦ ποὺ θὰ συνθλιβεῖ κάτω ἀπὸ τὸ βαρὺ πέλμα  
τοῦ πανδαμάτορα χρόνου. Εἶναι ἡ ζωὴ τοῦ οὐρανοδρό-  
μου ἀετοῦ ποὺ χαίρεται τὶς φωτοπλημμύριστες κορυφές  
τῆς πίστεως. Πιστεύουμε στὴν αἰωνιότητα καὶ ἐλπίζουμε  
στὴν Ἀνάσταση τοῦ Σωτῆρα Χριστοῦ; Ὀλόκληρη ἡ ζωὴ  
μας ἀλλάζει, μεταμορφώνεται.

Καὶ ὅλα αὐτὰ δὲν εἶναι θεωρίες. Εἶναι πραγματικό-  
τητα ποὺ τὴν ἐξῆσαν καὶ τὴν ζοῦν πάντοτε οἱ ἀληθινοὶ  
πιστοί. Τὰ ἀτέλειωτα δάκρυα καὶ οἱ ἀπαρηγόρητοι θρήνοι  
δὲν ἔχουν θέση στὴ ζωὴ τῶν Χριστιανῶν. Πιστεύουν στὴ  
ζωὴ μετὰ τὸν θάνατο, ἔτσι γι' αὐτοὺς ὁ λίθος τοῦ μνή-  
ματος δὲν εἶναι ὁ βράχος πάνω στὸν ὁποῖο συντρίβεται  
τὸ πλοιάριο τῆς ζωῆς. Εἶναι τὸ ἀκύμαντο λιμάνι τῶν  
οὐράνιων προσδοκιῶν. Ζοῦν μὲ τὴ βεβαιότητα τῆς Ἀνά-  
στασης, γιὰ τὴν ἔχουν ρητὴ τὴ διαβεβαίωση τοῦ Ἀρχηγοῦ  
τῆς ζωῆς καὶ Νικητῆ τοῦ θανάτου ποὺ διεκήρυξε: «**Πᾶς  
ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, οὐ μὴ ἀποθάνῃ εἰς τὸν αἰῶνα**»  
(Ἰωάν. 1α' 26). Γιὰ τοὺς πιστοὺς δὲν ὑπάρχουν τάφοι.  
Ἐπὶ τῶν τάφων οὐκ ἔστι θάνατος. Ὁ θάνατος γι' αὐτοὺς δὲν  
εἶναι θάνατος. Εἶναι ζωὴ, νέα, αἰώνια ζωὴ. «**Τὸ φθαρτὸν  
ἐνδύεται ἀφθαρσίαν καὶ τὸ θνητὸν ἐνδύεται ἀθανά-  
σιαν**» (Α' Κορινθ. 1ε' 53). Ἡ διάλυση τοῦ σώματος εἶναι  
ὑπνος καὶ τὸν διαδέχεται ἡ ἔγερση. «**Οὐκ ἀπέθανεν,  
ἀλλὰ καθεύδει**» δὲν ἐπανελάμβανε ὁ Κύριος;

Αὐτὸ τὸ θαῦμα τῆς Ἀνάστασης, τῆς ἐλπίδας καὶ τῆς  
εἰρήνης, ποὺ ἀπέρρευσαν ἀπὸ τὸ κενὸ μνήμα τοῦ Σωτῆρα  
Χριστοῦ, τὸ ζοῦσαν σὲ κάθε στιγμή οἱ πιστοὶ τῆς πρω-  
τοχριστιανικῆς Ἐκκλησίας. Μιὰ ματιὰ σὶς κατακόμβες  
γεμίζει ὄχι μὲ κατάθλιψη καὶ ἀπογοήτευση, ἀλλὰ μὲ βαθιὰ  
αἰσιοδοξία καὶ ὑπερκόσμια ἐλπίδα. Οἱ κατακόμβες δὲν

εἶναι τόποι πένθους. Οἱ πιστοὶ ἐκεῖ κατευδώνουν μὲ  
χαρμόσυνους ὕμνους. Μακαρίζουν τοὺς **«κεκοιμημέ-  
νους ἐν Κυρίῳ»**. Τὸ καθετὶ φανερῶνει πίστη καὶ ἐλπίδα,  
ἀφθαρσία καὶ βεβαιότητα στὴν ἀθανασία τῆς ψυχῆς καὶ  
στὴν ἀνάσταση τοῦ σώματος.

Αὐτὸ τὸ μήνυμα μᾶς φέρνει ἡ λαμπροφόρος Ἀνά-  
σταση τοῦ Κυρίου: «**Θανάτου ἐορτάζομεν νέκρωσιν**». Μή-  
νυμα νίκης καὶ θριάμβου. Ἡ Ἀνάσταση ἐγκαινίασε μιὰ  
νέα ἐποχὴ. Ἄλλαξε ριζικὰ τὸν τρόπο τῆς θεώρησης τοῦ  
κόσμου. Ἄλλη νοοτροπία κυριαρχεῖ τώρα στὴ ζωὴ τῶν

ἀνθρώπων ποὺ πι-  
στεύουν στὸν Χρι-  
στό. Ἡ κάθε ἡμέρα  
ποὺ κυλᾷ δὲν μᾶς  
φέρνει πιὰ πιὸ  
κοντὰ στὴν ἡμέρα  
τοῦ θανάτου. Μᾶς  
φέρνει πιὸ κοντὰ  
στὴν ἡμέρα τῆς  
ζωῆς τῆς αἰωνίου.

Φῶς πλούσιο  
καταυγάζει τὴν  
ψυχὴ τοῦ πιστοῦ  
Χριστιανοῦ. Μὲ τὸ  
φῶς τῆς πίστεως  
βλέπει πέρα ἀπὸ τὰ

φαινόμενα. Γιατί νὰ ἀμφιβάλλει; Ὁ Θεὸς τοῦ ἔχει δώσει  
τόσες ἀπτές ἀποδείξεις καὶ μέσα ἀπὸ τὸν φυσικὸ κόσμο.  
Γεμάτη ἡ φύση ἀπὸ νεκραναστάσεις, ἀπὸ προτυπωτικὲς  
εἰκόνες τῆς μελλοντικῆς ἀνάστασης. Τὰ στάχυα, τὰ δέν-  
δρα, ἡ ἀνοιξιάτικη βλάστηση, ὅλα αὐτὰ δὲν βλάστησαν  
ἀπὸ ἓνα σπέρμα θαμμένο καὶ σαπισμένο μέσα στὴ γῆ;  
Γιατί, λοιπόν, καὶ τὸ θνητὸ σῶμα νὰ μὴν ἀναστηθεῖ μὲ  
νέα ἔνδοξη καὶ ἀθάνατη μορφή; «**Ἄφρον**», λέει ὁ ἀπό-  
στολος Παῦλος στὸν ἄπιστο. «**Σὺ δὲ σπεῖρεις, οὐ ζω-  
οποιεῖται ἐὰν μὴ ἀποθάνῃ... Οὕτω καὶ ἡ ἀνάστα-  
σις τῶν νεκρῶν. Σπεῖρεται ἐν φθορᾷ, ἐγείρεται ἐν  
ἀφθαρσίᾳ· σπεῖρεται ἐν ἀτιμίᾳ ἐγείρεται ἐν δόξῃ,  
σπεῖρεται ἐν ἀσθενείᾳ, ἐγείρεται ἐν δυνάμει**». Καὶ  
γεμάτος ἀπὸ τὴ χαρὰ τῆς Ἀνάστασης ἀναφωνεῖ: «**Ποῦ  
σου, θάνατε, τὸ κέντρον; Ποῦ σου, Ἄδην, τὸ νῆκος;**»  
(Α' Κορινθ. 1ε' 36, 42, 43, 55). Αὐτὴ ἡ πίστη στὴν Ἀνά-  
σταση τοῦ Σωτῆρα Χριστοῦ ἀποτελεῖ τὴν ἐγγύηση καὶ  
τῆς δικῆς μας ἀνάστασης.

**Αὐτὸ τὸ μήνυμα μᾶς  
φέρνει ἡ λαμπροφόρος  
Ἀνάσταση τοῦ Κυρίου:  
«Θανάτου ἐορτάζομεν  
νέκρωσιν». Ἡ κάθε  
ἡμέρα ποὺ κυλᾷ δὲν μᾶς  
φέρνει πιὰ πιὸ κοντὰ  
στὴν ἡμέρα τοῦ θανά-  
του. Μᾶς φέρνει πιὸ  
κοντὰ στὴν ἡμέρα τῆς  
ζωῆς τῆς αἰωνίου.**

## Ο ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΣ ΕΝΑ ΘΑΥΜΑ

ΟΣΟΙ ΠΟΛΕΜΟΥΝ τὴν Ἐκκλησία ἀποδεικνύονται κατ' ἐξοχὴν ἀνιστόρητοι. Μυωπάζουν καὶ ἐθελοτυφλοῦν. Δὲν θέλουν νὰ δοῦν καὶ νὰ ἀναγνωρίσουν τὴν πραγματικότητα. Κάτι περισσότερο. Ἐνα θαῦμα. Γιατὶ ἡ ἐπικράτηση τοῦ Χριστιανισμοῦ, παρὰ τὴ λυσσαλέα πολεμικὴ καὶ τοὺς σκληροὺς διωγμοὺς, ὑπῆρξε ἓνα θαῦμα τῆς δεξιᾶς τοῦ Ὑψίστου. Δὲν ἐξηγεῖται μὲ τὴν ἀπλὴ λογικὴ. Ἡ ἐξήγησή του βρίσκεται στὸ κάτι ἄλλο, πέρα καὶ πάνω ἀπὸ τὰ ἀνθρώπινα. Μᾶς παραπέμπει στὴν παντοδυναμία τοῦ Θεοῦ, στὴν παρουσία τοῦ Χριστοῦ, στὸν φωτισμὸ καὶ τὴν ἔμπνευση τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Μόνο ἔτσι γίνεται κατανοητὸ τὸ θαῦμα τῆς ἐπικράτησης τοῦ Χριστιανισμοῦ. Χωρὶς αὐτὸ ἔχουμε ἓνα φαινόμενο ἀνερμήνευτο.

Ἀπὸ ὅποια πλευρὰ καὶ ἂν ἀτενίσει κανεὶς τὸ γεγονός τῆς ἐξάπλωσης καὶ ἐπικράτησης τοῦ Χριστιανισμοῦ, αὐτὴ τὴ διαπίστωση θὰ κάνει. Μιὰ σύντομη ἀναδρομὴ στὸ ξεκίνημά του μᾶς γεμίζει ἐκπληξη καὶ θαυμασμό. Μὲ ποιὲς προϋποθέσεις ξεκίνησε; Καὶ τί δυνατότητες ἐπικράτησης εἶχε; Ἀνθρωπίνως καμιά. Καὶ νὰ γιατί. Τὰ ἀνθρώπινα ἔργα καὶ οἱ κοσμικὲς ἐξουσίες, γιὰ νὰ ἐπικρατήσουν καὶ νὰ ἐπιβληθοῦν, ζητοῦν γήινα στηρίγματα. Στηρίζονται στὸ χρῆμα, στὰ ὑλικά μέσα, στοὺς ἐξοπλισμοὺς, στὴν προπαγάνδα, στὴ βία, στὴν ἐξουσία, στοὺς ἰσχυροὺς τῆς γῆς, στοὺς σοφοὺς, σὲ ὅ,τι ἐντυπωσιάζει. Μὲ αὐτὰ ἐπιβάλλονται, εἴτε μὲ τὴν παραπλάνηση καὶ τὸ καλόπιασμα εἴτε μὲ τὴν ἀπειλὴ καὶ τὴν ὠμὴ βία.

Τελείως διαφορετικὸ τὸ ξεκίνημα τῶν μαθητῶν τοῦ Χριστοῦ, τῶν Ἀποστόλων. Τὰ ὄπλα τους, τὰ ἐφόδιά τους, τὰ μέσα τους, δὲν θὰ εἶναι ὑλικά, ἀλλὰ πνευματικά. Δὲν θὰ στηρίζονται στὴ λάμπη τοῦ χρυσοῦ, ἀλλὰ στὴ δύναμη τοῦ Χριστοῦ ποὺ θὰ πυρακτώνει τὴν καρδιά τους. Τὴ γενναιότητά τους δὲν θὰ τὴν ἀντλοῦν ἀπὸ τὰ ἀκονισμένα ξίφη, ἀλλὰ ἀπὸ τὴν «**μάχαιραν τοῦ Πνεύματος**» καὶ μὲ αὐτὴν θὰ καθαιροῦν τὰ ὀχυρώματα τοῦ ἐχθροῦ. Λίγοι αὐτοὶ ἀντιμετωπίζουν ἓνα πολυάριθμο ἐχθρικό κόσμο, ποὺ χρησιμοποιοῦ ὄχι μόνο τὰ πιὸ τρομερὰ βασανιστήρια, ἀλλὰ καὶ τὴν εἰρωνεία, τὴ διαβολή, τὸν σαρκασμὸ. Οἱ ὀλιγάριθμοι καὶ περιφρονημένοι ψαράδες πραγματοποιοῦν



ἓνα ἔργο μοναδικό, ἀναγεννητικὸ τῶν ψυχῶν. Κατορθώνουν ὄχι προσωρινὲς καὶ ἐπιφανειακὲς ἀλλαγές, ἀλλὰ πνευματικὲς ἀναγεννήσεις καὶ μεταμορφώσεις. Αὐτὸ τὸ ὀλιγάριθμο καὶ ἡ ἀσημότητα τῶν Ἀποστόλων, σὲ συνδυασμὸ μὲ τὴν ἐπικράτηση τοῦ Χριστιανισμοῦ, εἶναι ἡ τρανὴ ἀπόδειξη τῆς θεϊκῆς προέλευσης τῆς πίστεώς μας. Παραστατικὸς καὶ ἐδῶ ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος:

«Οἱ φτωχοὶ καὶ ἀφανεῖς καὶ ἀγράμματοι Ἀπόστολοι ἀντιμετώπισαν καὶ νίκησαν τοὺς σοφοὺς καὶ δυνατοὺς, τοὺς τυράννους καὶ τοὺς καυχομένους γιὰ τὰ πλούτη καὶ τὴ δόξα τους. Πρόσεξε. Ὁ ψαρᾶς, ὁ σκηνοποιός, ὁ τελώνης, ὁ ἀγράμματος, ὁ ἄνθρωπος τοῦ λαοῦ, ἀπὸ τὴν Παλαιστίνη, ἐπικράτησαν μέσα σὲ λίγο χρόνο καὶ ξεπέρασαν τοὺς φιλοσόφους, τοὺς ρήτορες, τοὺς δεινοὺς. Μὲ πολλοὺς κινδύνους ἀπὸ ἄρχοντες, ἀπὸ

βασιλεῖς, ποὺ ἄλλιῶς εἶχαν συνηθίσει ἐπὶ πολλὰ χρόνια. Καὶ ὁ πόλεμος αὐτὸς δὲν ἦταν μόνο ἀπὸ ἀνθρώπων, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ δαίμονες, ἀπὸ τὸν Διάβολο, ποὺ τὸν ὑποκινούσε μὲ δικαστήρια, μὲ βασανιστήρια, μὲ μύριους θανάτους».

Τί νὰ πρωτοθαυμάσει κανεὶς στὴν τόσο ζωερὴ καὶ περιεκτικὴ αὐτὴ περιγραφή! Ὀλόκληρη ἡ μεγαλειώδης ἱστορία τῆς πρώτης μαρτυρικῆς Ἐκκλησίας, μὲ τοὺς σκληροὺς ἀγῶνες, τὴν ἀκατανίκητη μαχητικότητα, μὲ τὶς θυσίες καὶ τοὺς ἥρωισμούς καὶ τοὺς μοναδικούς θριάμβους, παραλαμβάνει μπροστὰ μας. Πῶς μπόρεσαν οἱ ἄσημοι καὶ ἀφανεῖς καὶ περιφρονημένοι νὰ ἐπιβληθοῦν στοὺς σοφοὺς καὶ ἰσχυροὺς; Πῶς οἱ φτωχοὶ καὶ ἄοπλοι νίκησαν τοὺς δυνατοὺς, τοὺς πάνοπλους τυράννους; Πῶς οἱ ἄγνωστοι ψαράδες τῆς Παλαιστίνης ἀντιμετώπισαν καὶ κατήσχυαν φιλοσόφους καὶ δεινοὺς ρήτορες; Πῶς τὰ πρόβατα νίκησαν τοὺς λύκους; Πῶς διέλυσαν, ὡς ἱστὸ ἀράχνης ὅλες τὶς ἐπιβουλές, τὶς πλεκτάνες, τὶς παγίδες, τὶς ἐφόδους ἀρχόντων καὶ δαιμόνων;

Ἡ ἀπάντηση εἶναι μία. Καὶ τὴν ἀπάντηση αὐτὴ δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ τὴν ἀγνοοῦν οἱ κατὰ καιροὺς πολέμιοι τῆς πίστεως: Ὁ θρίαμβος τῆς Ἐκκλησίας δὲν εἶναι ἔργο ἀνθρώπινο. Εἶναι θεϊκό. Εἶναι νίκη τοῦ Χριστοῦ, ὁ ὁποῖος, χθὲς καὶ σήμερα, «**ἐξῆλθε νικῶν καὶ ἵνα νικήσῃ**» (Ἀποκάλ. στ' 2).

## Τὸ πρωτεῖο τῆς ἀγάπης

Πολὺς λόγος γίνεται στὶς ἡμέρες μας γιὰ τὶς ἐπείγουσες ἀνάγκες καὶ τὴν προτεραιότητα στὴν ἀντιμετώπισή τους. Προτεραιότητα στοὺς ἐξοπλισμοὺς δίνουν οἱ μεγάλες δυνάμεις. Προτεραιότητα στὴν ἀνάπτυξη τῆς οἰκονομίας, στὴν ἀντιμετώπιση τῆς ἀνεργίας, στὴν καταπολέμηση τῆς πείνας. Προτεραιότητα στὴν καταστολὴ τῆς τρομοκρατίας καὶ τῆς βίας, στὴν ἐξάρθρωση τῆς ὀργανωμένης διακίνησης τοῦ «λευκοῦ θανάτου», στὴν ἔρευνα γιὰ τὴν καταπολέμηση σύγχρονων ἐπιδημιῶν.

Ὅλοι μιλοῦν γιὰ προτεραιότητα καὶ ἀνάλογα μὲ τὶς ἐκτιμήσεις τους τὴν ἀξιολογοῦν καὶ τῆς δίνουν τὸ προβάδισμα. Τὸ τραγικὸ συχνὰ εἶναι ὅτι ἡ μιὰ προτεραιότητα ἀντιμάχεται τὴν ἄλλη. Ἀκριβῶς ἐπειδὴ τὰ κριτήρια εἶναι περιστασιακά, περιορισμένα. Ἡ προτεραιότητα τῶν ἐξοπλισμῶν μπορεῖ νὰ ἐξασφαλίζει σ' ἓνα βαθμὸ τὴν «ἰσορροπία τοῦ τρόμου», ὑπονομεύει ὅμως ἢ περιορίζει, μὲ τὶς ἀλόγιστες δαπάνες, τὴ βοήθεια στὶς ὑποσιτιζόμενες χῶρες. Δηλαδή τὴν προτεραιότητα στὴν καταπολέμηση τῆς πείνας.

Αὐτὸ δὲν ὑπογραμμίζει καὶ ἡ ἐπισήμανση ποὺ ἔγινε μὲ ἀφορμὴ τὴν Παγκόσμια Ἡμέρα Ἐπισιτισμοῦ;

«Εἶναι βέβαια ἀδιανόητο σὲ μιὰ ἐποχὴ, ὅπου ἡ ἀνθρωπότητα ἔχει φθάσει σὲ ἰλιγγιώδη σημεῖα ἀναπτύξεως καὶ προόδου σὲ πρακτικὸν τουλάχιστον τομεῖς, ἑκατομμύρια ἀνθρώποι νὰ ὑποσιτίζονται καὶ νὰ διατρέχουν τὸν κίνδυνον τοῦ θανάτου ἀπὸ πείνα. Σύμφωνα μὲ τὶς ἐκτιμήσεις τῆς Γιούνισεφ, διακόσια ἑκατομμύρια ἄτομα δὲν διατρέφονται ἱκανοποιητικὰ ἐνῶ δέκα ἑκατομμύρια λιμοκτονοῦν τὴ στιγμὴ αὐτή. Καὶ κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ ἀμφισβητήσῃ, ὅτι τὸ ζήτημα αὐτὸ εἶναι στενὰ συνδεδεμένο μὲ τὸν παραλογισμὸ τοῦ διαρκῶς ἐντεινόμενου ρυθμοῦ τῶν ἐξοπλισμῶν ἀπὸ τοὺς ἰσχυροὺς τῆς Γῆς, ποὺ διαβρώνει ἀκατάπαντα τὰ συστήματα ἀσφαλείας καὶ ἔχει ὡς συνέπεια νὰ μειώνονται οἱ δυνατοῖτες ἐξασφαλίσεως τροφίμων γιὰ τὶς ὑπανάπτυκτες χῶρες. Ἡ ἀνάγκη νὰ ἀποκτήσῃ ἀπόλυτη προτεραιότητα στὴν παγκόσμια πολιτικὴ ἢ ἐπάρκεια τροφίμων γιὰ ὅλους, ἔχει τονισθεῖ ἐπανειλημμένως...»

Πολὺς λόγος, λοιπόν, γιὰ προτεραιότητα καὶ προτεραιότητες καὶ στὴν πράξη ἔχουμε τὴν παραμέληση τοῦ «ἐνὸς οὐ ἔστι χρεία». Παραμελεῖται, δηλαδή, τὸ ἓνα, τὸ οὐσιώδες, χωρὶς τὸ ὁποῖο δὲν γίνεται τίποτε καὶ ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ ὁποίου θὰ ἔλυε ὅλα τὰ ἄλλα. Καὶ αὐτὸ δὲν εἶναι ἄλλο ἀπὸ τὴν ἀγάπην. Τὸ πρωτεῖο τῆς ἀγάπης, θὰ λέγαμε, ἀποτελεῖ τὴν πρώτην προτεραιότητα.

Τὴν προτεραιότητα καὶ τὸ πρωτεῖο τῆς ἀγάπης τονίζει ἐπανειλημμένως ὁ ἀπόστολος Παῦλος. Ἐνα εἶναι τὸ χρέος σας, γράφει στοὺς Ρωμαίους, ἡ ἀγάπη:

**«Μηδενὶ μηδὲν ὀφείλετε, εἰμὴ τὸ ἀγαπᾶν ἀλλήλους· ὁ γὰρ ἀγαπῶν τὸν ἕτερον νόμον πεπλήρωκε. Τὸ γὰρ οὐ μοιχεύσεις, οὐ φονεύσεις, οὐ κλέψεις, οὐ ψευδομαρτυρήσεις, οὐκ ἐπιθυμήσεις, καὶ εἴ τις ἐτέρα ἐντολή, ἐν τούτῳ τῷ λόγῳ ἀνακεφαλαιοῦται, ἐν τῷ, ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. Ἡ ἀγάπη τῷ πλησίον κακὸν οὐκ ἐργάζεται· πλήρωμα οὖν νόμου ἡ ἀγάπη»** (Ρωμ. ιγ' 8-10).

Ἡ ἀγάπη εἶναι ἡ μτέρα ὅλων τῶν ἀγαθῶν. Ὁλος ὁ ἠθικὸς νόμος πάνω σ' αὐτὴ στηρίζεται. Γι' αὐτὸ καὶ ὅλα τὰ κοινωνικὰ προβλήματα μὲ αὐτὴ βρίσκουν τὴν ἀποτελεσματικὴ καὶ μόνιμη λύση τους. Ὑπάρχει ἀγάπη ἀληθινή, χριστιανικὴ ἀγάπη; Τότε δὲν ὑπάρχει ἀδικία, δὲν ὑπάρχει ἐκμετάλλευση, δὲν ὑπάρχει προσβολὴ τῆς τιμῆς καὶ ἀξιοπρέπειας τοῦ συνανθρώπου μας. Ὑπάρχει προσφορά, ἐξυπηρέτηση, ποὺ φθάνει μέχρι τὴ θυσία γιὰ τὸ καλὸ τοῦ πλησίον. Ὅλα τὰ κοινωνικὰ καὶ διεθνῆ προβλήματα σ' αὐτὴ βρίσκουν τὴ λύση τους.

Γράφει ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος: «Εἰ ἄπαντες ἠγάπων καὶ ἠγαπῶντο, οὐδὲν ἂν ἠδίκησεν οὐδεὶς, ἀλλὰ καὶ φόνοι καὶ μάχαι καὶ πόλεμοι καὶ στάσεις καὶ ἀρπαγαὶ καὶ πλεονεξίαι καὶ πάντα ἂν ἐκποδῶν ἐγεγόνει τὰ πονηρά, καὶ μέχρις ὀνόματος ἂν ἠγνοήθη ἡ κακία...»

Ἄν ὅλοι εἶχαν ἀγάπη μεταξύ τους καὶ ὁ ἓνας ἀγαποῦσε ἀληθινὰ τὸν ἄλλο, τότε καμιὰ ἀδικία καὶ ἀπὸ κανένα δὲν θὰ ὑπῆρχε, ἀλλὰ καὶ οἱ φόνοι καὶ οἱ μάχες καὶ οἱ πόλεμοι καὶ οἱ ἐπαναστάσεις καὶ οἱ κλοπὲς καὶ οἱ πλεονεξίες καὶ ὅλα τὰ πονηρὰ θὰ ἐξαφανίζονταν τελείως καὶ δὲν θὰ ξέραμε οὔτε τὸ ὄνομα τῆς κακίας.

Καὶ συνεχίζει ὁ ἴδιος, γιὰ νὰ δείξει τὴν ὑπεροχὴ καὶ τὴν ἀποτελεσματικότητά τῆς ἀγάπης:

Σὲ ὅλα τὰ ἀγαθὰ καὶ τὶς ἀρετὲς μπορεῖ νὰ ἐμφυλλοχωρήσῃ ἡ ἀδυναμία καὶ νὰ τὰ ἀλλοιώσῃ. Σ' ἐκεῖνον ποὺ

ἔχει τὴν ἀρετὴ τῆς ἀκτημοσύνης μπορεῖ νὰ τρυπώσῃ ὁ ἐγωισμὸς καὶ νὰ καμαρώνῃ γι' αὐτήν. Ἡ δοξομανία προσβάλλει τὸν πολύξερο. Ὁ ταπεινὸς μπορεῖ μέσα του πολλὰ φορὲς νὰ ἔχει μεγάλο φρόνημα γιὰ τὸν ἑαυτό του. Ἡ ἀληθινὴ ἀγάπη ὅμως μένει ἀπρόσβλητη ἀπὸ αὐτὴ τὴν ἀρρώστια. Δὲν ἐπαίρεται κανεὶς ποτὲ σ' ἐκεῖνον ποὺ ἀγαπᾶ εἰλικρινά.

«Ὁ τοιοῦτος καὶ φθόνου καὶ ὀργῆς καὶ βασκανίας καὶ ἀπονοίας καὶ κενοδοξίας καὶ πονηρᾶς ἐπιθυμίας καὶ παντὸς ἔρωτος ἀτόπου καὶ παντὸς νοσήματος καθαρεύουσαν διατηρήσει τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν. Ὡσπερ γὰρ ἑαυτὸν οὐκ ἂν τις ἐργάσαιτό τι κακόν, οὕτως οὐδὲ τοὺς πλησίον οὔτος.»

Ἡ ψυχὴ, αὐτοῦ ποὺ ἀγαπάει, διατηρεῖται καθαρὴ ἀπὸ κάθε πάθος ἀκόμα καὶ ἀπὸ κάθε πονηρὴ ἐπιθυμία. Ὅπως δὲν βλάπτει κανεὶς τὸν ἑαυτό του, ἔτσι δὲν θὰ βλάψῃ καὶ τὸν πλησίον.

Μπροστὰ στοῦ δράμα τῆς ἐποχῆς μας δὲν ὑπάρχει ἄλλη λύση ἀπὸ τὸ πρωτεῖο τῆς ἀγάπης.

**Ἄν ὅλοι εἶχαν ἀγάπη μεταξύ τους καὶ ὁ ἓνας ἀγαποῦσε ἀληθινὰ τὸν ἄλλο, τότε καμιὰ ἀδικία καὶ ἀπὸ κανέναν δὲν θὰ ὑπῆρχε, ἀλλὰ καὶ οἱ φόνοι καὶ οἱ μάχες καὶ οἱ πόλεμοι καὶ οἱ ἐπαναστάσεις καὶ οἱ κλοπὲς καὶ οἱ πλεονεξίες καὶ ὅλα τὰ πονηρὰ θὰ ἐξαφανίζονταν τελείως καὶ δὲν θὰ ξέραμε οὔτε τὸ ὄνομα τῆς κακίας.**

Διὰ τῶν χειρῶν τῶν ἀποστόλων ἐγένετο σημεῖα καὶ τέρατα ἐν τῷ λαῷ πολλά· καὶ ἦσαν ὁμοθυμαδὸν

ἅπαντες ἐν τῇ στοᾷ Σολομῶντος· τῶν δὲ λοιπῶν οὐδεὶς ἐτόλμα κολλᾶσθαι αὐτοῖς, ἀλλ' ἐμεγάλυνεν αὐτούς ὁ λαός· μᾶλλον δὲ προσετίθεντο πιστεύοντες τῷ Κυρίῳ πλήθην ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν, ὥστε κατὰ τὰς πλατείας ἐκφέρειν τοὺς ἀσθενεῖς καὶ τιθέναι ἐπὶ κλινῶν καὶ κραβάττων ἵνα ἐρχομένου Πέτρου κἄν ἡ σκιά ἐπισκιάσῃ τινὶ αὐτῶν. Συνήρχετο δὲ καὶ τὸ πλῆθος τῶν πέριξ πόλεων εἰς Ἱερουσαλήμ

**ΚΥΡΙΑΚΗ 5 ΜΑΪΟΥ  
ΤΟΥ ΘΩΜΑ**  
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Πράξ. ε' 12-20  
ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Ἰωάν. κ' 19-31

φέροντες ἀσθενεῖς καὶ ὄχλουμένους ὑπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων, οἵτινες ἐθεραπεύοντο ἅπαντες. Ἀναστὰς δὲ

ὁ ἀρχιερεὺς καὶ πάντες οἱ σὺν αὐτῷ, ἡ οὖσα αἵρεσις τῶν Σαδδουκαίων, ἐπλήσθησαν ζήλου καὶ ἐπέβαλον τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τοὺς ἀποστόλους, καὶ ἔθεντο αὐτούς ἐν τηρήσει δημοσίᾳ. Ἄγγελος δὲ Κυρίου διὰ τῆς νυκτὸς ἤνοιξε τὰς θύρας τῆς φυλακῆς, ἐξαγαγὼν τε αὐτούς εἶπε· πορεύεσθε, καὶ σταθέντες λαλεῖτε ἐν τῷ ἱερῷ τῷ λαῷ πάντα τὰ ρήματα τῆς ζωῆς ταύτης.

**ΜΕ ΤΗΝ ΧΑΡΗ ΤΟΥ ΑΝΑΣΤΑΝΤΟΣ**

«Ἐθεραπεύοντο ἅπαντες»

Ἡ ΑΝΑΣΤΑΣΗ τοῦ Κυρίου ἔφερε μιὰ ἀλλαγὴ, μιὰ ἀναγέννηση στοὺς μαθητές. Ἀπὸ ἀδύνατοι καὶ δειλοὶ ποῦ ἦταν, ἔγιναν δυνατοί, θαρραλέοι, τολμηροί. Δὲν σταματοῦσαν μπροστὰ στὰ ἐμπόδια. Κήρυτταν μὲ θάρρος τὸν λόγο τοῦ Θεοῦ. Καὶ μὲ τὴν χάρη τοῦ Ἀναστάντος ἐπιτελοῦσαν θαύματα. Θεράπευαν τοὺς ἀσθενεῖς καὶ πάσχοντες. Ἄς θυμηθοῦμε τὸ σημερινὸ ἀποστολικὸ ἀνάγνωσμα.

Ἐπισημαστικὰ γεγονότα, «σημεῖα καὶ τέρατα», γίνονταν μὲ τὰ χέρια τῶν Ἀποστόλων. Γεγονότα θαυμαστά μὲ τὰ ὁποῖα ἔδιναν τὴν ἴαση, τὴν θεραπεία, σὲ πολλοὺς ταλαιπωρημένους ἀνθρώπους. Κι ἦταν τόσα πολλά, ὥστε νὰ τὰ βλέπουν ὅλοι καὶ νὰ τὰ θαυμάζουν. Ἐφερναν τοὺς ἄρρωστους πάνω σὲ κρεβάτια. Τοὺς ἔβαζαν σὲ πλατεῖες. Καὶ μόνο μὲ τὸ πέρασμα τῶν Ἀποστόλων καὶ μόνο ἡ σκιά τους νὰ ἔπεφτε ἐπάνω τους, ἦταν ἀρκετὸ νὰ γίνῃ τὸ θαῦμα. Τὰ θαύματα αὐτά, γίνονταν στὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ. Καὶ πέρα ἀπὸ τὴν ἐντύπωση, κινουσαν πολλοὺς νὰ δεχτοῦν τὴ νέα πίστη καὶ νὰ πιστέψουν στὸν Χριστό. Ἐτσι πολλοί, «πλήθην», ἄνδρες καὶ γυναῖκες πίστευαν καὶ βαπτίζονταν καὶ προσετίθεντο στὴ νεοσύστατη Ἐκκλησία καὶ αὐξανε ὁ ἀριθμὸς τῶν πιστῶν.

Ἀλλὰ ὅλα αὐτὰ τὰ γεγονότα ὅπως ἦταν φυσικὸ προκάλεσαν τὴν ἀντίδραση τῶν θρησκευτικῶν ἀρχηγῶν τῶν Ἰουδαίων. Καὶ ὁ ἀρχιερέας μαζὶ μὲ τὸ ἱερατεῖο καὶ τὴν μερίδα τῶν Σαδδουκαίων ξεσηκώθηκαν. Ἐπίασαν τοὺς Ἀποστόλους καὶ τοὺς φυλάκισαν. Ὅμως ὁ Θεὸς ἤθελε νὰ προσθέσῃ ἕνα ἀκόμα θαῦμα. Κι αὐτὸ ἐνίσχυσε τοὺς Ἀποστόλους, ἀλλὰ καὶ τοὺς πιστοὺς. Μὲ ἄγγελό Του, τοὺς ἔβγαλε ἀπὸ τὴν φυλακὴ, τοὺς ἐλευθέρωσε. Καὶ τοὺς παράγγειλε νὰ μὴ δειλιάζουν μπροστὰ στὶς δυσκολίες, ἀλλὰ νὰ κηρύττουν παντοῦ τὶς θεῖες ἀλήθειες.

1. Στὸ ξεκίνημα τῆς χριστιανικῆς πίστεως, ὁ Θεὸς ἤθελε νὰ δώσῃ δυνατὰ σημεῖα τῆς παρουσίας Του



καὶ τῆς ἀλήθειας Του. Γι' αὐτὸ κι ἔδωσε στοὺς Ἀποστόλους τὴν χάρη νὰ ἐπιτελοῦν τόσα θαύματα. Κι αὐτά, χωρὶς καμιὰ διάκριση, πρὸς ὅλους. Ὅμως τὰ θαύματα πετύχαιναν κι ἕναν ἄλλο σπουδαιότερο σκοπὸ. Ἄνοιγαν τὸν δρόμο τῆς πίστεως σὲ κάθε καλοπροαίρετο. Ἄνοιγαν τὰ μάτια καὶ τὰ αὐτιά τῶν ἀνθρώπων καὶ ἔβλεπαν τὰ μεγαλεῖα τοῦ Θεοῦ καὶ ἄκουγαν τὶς ἀλήθειές Του. Ἄνοιγαν περισσότερο τὶς καρδιές τῶν ἀνθρώπων καὶ μετανοοῦσαν καὶ πίστευαν καὶ βαπτίζονταν. Ἐπῆρχε μέσα τους ἡ καλὴ διάθεση. Κι ὁ Θεὸς ἔφερνε τὶς κατάλλη-

λες περιστάσεις. Ἐτσι γίνεται πάντοτε. Τότε μὲ τὰ θαύματα τῶν Ἀποστόλων. Σήμερα μὲ ἀνθρώπους καὶ γεγονότα, ἀκόμα καὶ μὲ θλίψεις καὶ δοκιμασίες. Δίνει σημεῖα τῆς παρουσίας Του.

2. Ὅταν αὐτὴ ἡ καλὴ διάθεση δὲν ὑπάρχει, τότε βλέπει κανεὶς ἀκόμα καὶ θαύματα ὀλοφάνερα καὶ δὲν πείθεται. Τὰ ἀρνεῖται. Τὰ βλέπει καὶ τὰ διαστρέφει. Προσπαθεῖ νὰ δώσῃ ἐξηγήσεις σύμφωνα μὲ τὰ πονηρὰ του ἔργα. Αὐτὸ δὲν ἔκαναν καὶ οἱ Ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Σαδδουκαῖοι μπροστὰ στὰ τόσα θαύματα τῶν Ἀποστόλων; Ὅμως ὁ Θεὸς πάντοτε ἀγρυπνεῖ γιὰ τοὺς ἀνθρώπους Του, ὅσο κι ἂν τοὺς ἐπιβουλεύονται καὶ τοὺς πολεμοῦν οἱ ἀντίπαλοι καὶ οἱ ἐχθροὶ τους. Κι ὄχι μόνο ἀγρυπνεῖ ὁ Θεός, ἀλλὰ καὶ ἀναλαμβάνει τὴν προστασία τους. Τοὺς προστατεύει γιὰ νὰμποροῦν νὰ ζοῦν κατὰ τὸ ἅγιο θέλημά Του. Νὰ μεταδίδουν τὸν λόγο τοῦ Θεοῦ, νὰ ἀνοίγουν δρόμους μετανοίας καὶ σωτηρίας γιὰ τοὺς ἀδελφούς τους. Καὶ νὰ δοξάζεται ἔτσι ὅλο καὶ περισσότερο ὁ Θεός.

Ὅλους μᾶς καλεῖ ὁ Θεός, νὰ ἔχουμε τὰ μάτια τῆς ψυχῆς μας ἀνοικτά. Γιὰ νὰ βλέπουμε τὰ θαυμάσια Του καὶ νὰ διαλαλοῦμε τὰ μεγαλεῖα Του. Καὶ ἔτσι νὰ ἐνισχύεται ἡ πίστη μας στὸν Ἀναστάντα Κύριο, ἀλλὰ καὶ νὰ δοξάζουμε μὲ τὰ λόγια καὶ τὰ ἔργα μας τὸ πανάγιο ὄνομά Του.

Ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις, πληθυνόντων τῶν μαθητῶν ἐγένετο γογγυσμός τῶν Ἑλληνιστῶν πρὸς τοὺς Ἑβραίους, ὅτι παρεθεωροῦντο ἐν τῇ διακονίᾳ τῇ καθημερινῇ αἱ χῆραι αὐτῶν. Προσκαλεσάμενοι δὲ οἱ Δώδεκα τὸ πλῆθος τῶν μαθητῶν εἶπον· Οὐκ ἀρεστόν ἐστιν ἡμᾶς καταλείψαντας τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ διακονεῖν τραπέζαις· ἐπισκέψασθε οὖν, ἀδελφοί, ἄνδρας ἐξ ὑμῶν μαρτυρουμένους ἐπτὰ πλήρεις πνεύματος καὶ σοφίας, οὓς καταστήσομεν ἐπὶ τῆς χρείας ταύτης· ἡμεῖς δὲ τῇ προσευχῇ καὶ τῇ διακονίᾳ

**ΚΥΡΙΑΚΗ 12 ΜΑΪΟΥ**  
**ΤΩΝ ΜΥΡΟΦΟΡΩΝ**  
**ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Πράξ. στ' 1-7**  
**ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Μάρκ. ιε' 43-ιστ' 8**

τοῦ λόγου προσκαρτερήσομεν. Καὶ ἤρρεσεν ὁ λόγος ἐνώπιον παντὸς τοῦ πλήθους, καὶ ἐξελέξαντο Στέφανον,

ἄνδρα πλήρη πίστεως καὶ πνεύματος ἁγίου, καὶ Φίλιππον καὶ Πρόχορον καὶ Νικάνορα καὶ Τίμωνα καὶ Παρμενᾶν καὶ Νικόλαον προσήλυτον Ἀντιοχέα, οὓς ἔστησαν ἐνώπιον τῶν ἀποστόλων, καὶ προσευξάμενοι ἐπέθηκαν αὐτοῖς τὰς χεῖρας. Καὶ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ἠύξανεν, καὶ ἐπληθύνετο ὁ ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν ἐν Ἱερουσαλὴμ σφόδρα, πολὺς τε ὄχλος τῶν Ἰουδαίων ὑπήκουον τῇ πίστει.

## ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ

«Ἐπισκέψασθε... ἄνδρας ἐξ ὑμῶν μαρτυρουμένους ἐπτὰ, πλήρεις Πνεύματος Ἁγίου...»

Οἱ δώδεκα Ἀπόστολοι δὲν ἀδιαφοροῦσαν καὶ γιὰ τὶς ὑλικές ἀνάγκες τῶν ἀνθρώπων τῆς πρώτης χριστιανικῆς Ἐκκλησίας. Γι' αὐτὸ μόλις παρουσιάσθηκε ἕνας γογγυσμός, μιὰ διαφωνία ἀνάμεσα σὲ δυὸ μερίδες πιστῶν, γιὰ τὸ θέμα τῆς διατροφῆς τῶν κληρῶν τους, ἐξέλεξαν ἐπτὰ ἀνθρώπους «**πλήρεις Πνεύματος Ἁγίου**». Νὰ καὶ τὰ ὀνόματα τῶν ἐπτὰ αὐτῶν ἀνθρώπων, μὲ τὴ σειρά πού τους ἀναφέρουν οἱ Πράξεις τῶν Ἀποστόλων: «**ἐξελέξαντο Στέφανον, ἄνδρα πλήρη πίστεως καὶ Πνεύματος Ἁγίου, καὶ Φίλιππον καὶ Πρόχορον καὶ Νικάνορα καὶ Τίμωνα καὶ Παρμενᾶν καὶ Νικόλαον Ἀντιοχέα**». Σ' αὐτοὺς τοὺς ἐπτὰ «**διακόνους**» ἀνέθεσαν τὸ ἔργο τῆς καλύτερης ὀργάνωσης τῶν κοινῶν συσσιτίων, γιὰ νὰ μὴν ἐμποδίζονται οἱ ἴδιοι οἱ Ἀπόστολοι ἀπὸ τὸ ἔργο τοῦ Εὐαγγελισμοῦ.

\*\*\*

Ἡ λύση αὐτὴ ἀποτελεῖ ἀπὸ τότε τὴ χρυσὴ βάση γιὰ τὴν ἀντιμετώπιση ὅλων τῶν προβλημάτων τῆς ζωῆς καὶ ἰσχύει γιὰ κάθε ἐποχὴ, γιὰ κάθε κοινωνία. Τὰ καλύτερα συστήματα, οἱ καλύτεροι μέθοδοι γιὰ νὰ λυθοῦν τὰ ποικίλα προβλήματα, πού παρουσιάζονται καθημερινά, δὲν μποροῦν νὰ πετύχουν χωρὶς τὸν ἄνθρωπο. Ὁ ἄνθρωπος βρῖσκει τὰ συστήματα, ἀλλὰ καὶ ὁ ἄνθρωπος τὰ ἐφαρμόζει. Χωρὶς τὸν ἄνθρωπο πού θὰ τοὺς δώσει «σάρκα καὶ ὀστά» καὶ τὰ καλύτερα συστήματα θὰ μείνουν γραμμένα μόνο στὰ χαρτιά, ὅπως συμβαίνει τόσο συχνὰ στὴν ἐποχὴ μας, πού σπανίζουν οἱ «**ἄνθρωποι οἱ πλήρεις Πνεύματος Ἁγίου καὶ σοφίας**».

Ἐκτὸς ἀπὸ σπάνιες, λαμπρὲς ἐξαιρέσεις, ἡ ἀδιαφορία καὶ συχνὰ ἡ ἐκμετάλλευση βασιλεύει, γιὰτὶ κυριαρχοῦν οἱ ἄνθρωποι πού δὲν ἔχουν καμιὰ σχέση μὲ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα καὶ τὴν «**ἄνωθεν σοφία**» πού δίνει. Κι ἂς ἀφήσουμε τόσοσους καὶ τόσοσους πού φθάνουν στὴν κλοπὴ, στὶς μεγάλες καταχρήσεις, στὰ τρομερὰ σκάνδαλα πού συγκλονίζουν τὴν ἐποχὴ μας.

\*\*\*



Ἄλλ' ἂς γυρίσουμε στοὺς ἐπτὰ διακόνους τῆς ἀρχαίας Ἐκκλησίας. Ἀπλοὶ ἄνθρωποι ἦταν καὶ αὐτοί, πού ἀνέλαβαν νὰ ὀργανώσουν καλύτερα τὶς προσφορὲς καὶ τὴ διανομὴ τῶν ἀγαθῶν καὶ ἐπέτυχαν στὸ ἔργο τους, γιὰτὶ ἦταν «**πλήρεις Πνεύματος Ἁγίου καὶ σοφίας**». Ἦταν ἄνθρωποι πού εἶχαν γνωρίσει τὴν ἀλήθεια τοῦ Θεοῦ, εἶχαν συνδεθεῖ μὲ τὴν πηγὴ τῆς σοφίας, τὸν Κύριο τοῦ Οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς καὶ γι' αὐτὸ ἦταν συνετοί, μυαλωμένοι, σοφοὶ ἄνθρωποι. Ἄνθρωποι δίκαιοι, ἔντιμοι, ἀκέραιοι, πού ζοῦσαν στὰ ἴχνη τοῦ Κυρίου καὶ τῶν Ἀποστό-

λων Του καὶ γιὰ αὐτὸ ἀναδείχθηκαν πολύτιμοι συνεργάτες τους. Ἀληθινοὶ διάκονοι τῶν ἄλλων, ὅσων εἶχαν ἀνάγκες καὶ πιστοὶ ὁμολογητὲς τῆς πίστεως, ὅπως ὁ πρωτομάρτυρας Στέφανος.

Τέτοιους ἀνθρώπους ἔχει ἀνάγκη καὶ ἡ ἐποχὴ μας. Αὐτοὶ εἶναι οἱ ἀληθινοὶ ἡγέτες. Ὅπου κι ἂν βρεθοῦν, σ' ὅποια θέση δημόσια ἢ ἰδιωτικὴ κι ἂν τοποθετηθοῦν, ὅποιο «πόστο» μεγάλο ἢ μικρὸ κι ἂν κατέχουν, ἐνδιαφέρονται γιὰ τὸ γενικὸ καλὸ, παραμερίζοντας τὰ ἀτομικὰ τους συμφέροντα. Ὅπου κι ἂν βρεθοῦν φροντίζουν γιὰ τὴν κοινωνικὴ πρόοδο, γιὰ τὴν ἀμβλυνση τῶν κοινωνικῶν ἀντιθέσεων, γιὰ τὴν εὐημερία ὅλων. Δὲν εἶναι ὁ «ἐαυτοῦλης» τους κέντρο τῶν ἐνεργειῶν τους. Κέντρο κάθε προσπάθειάς τους, μοναδικὸς τους σκοπὸς εἶναι ὁ «ἀδελφός», ἡ κοινωνία, τὸ γενικὸ καλὸ.

Ὅταν δεῖτε νὰ προοδεύει ἕνα ἔργο κοινωνικὸ, ἕνα ἴδρυμα, μιὰ προσπάθεια, πάντοτε θὰ συναντήσετε ἐπὶ κεφαλῆς τέτοιους ἀνθρώπους. Ἄνθρωποι μορφωμένοι καὶ ἄνθρωποι λίγων γραμμάτων, «**πλήρεις**», ὅμως, «**πνεύματος Ἁγίου καὶ σοφίας**», σκορποῦν γύρω τους τὴν εὐωδία τῆς καλοσύνης, τῆς δικαιοσύνης, τῆς τιμιότητος, τὸ ἄρωμα τῆς αὐταπαρνήσεως καὶ τῆς προόδου.

Τέτοιους πνευματοκίνητους, ἐμπνευσμένους πιστοὺς χρειάζεται ἰδιαίτερα σήμερα ἡ πατρίδα μας...

# ΔΙΑΛΟΓΟΣ με τούς ἀναγνώστες μας

## «Πρωτότοκος ἐκ τῶν νεκρῶν»

«Τί ἐννοεῖ ἡ Ἁγία Γραφή, ὅταν ὀνομάζει τὸν Χριστὸ «Πρωτότοκον ἐκ τῶν νεκρῶν» (Κολασ. α' 18); Πῶς ὁ Χριστὸς πέθανε, ἀφοῦ ἦταν Θεός; Καὶ πῶς λέγεται «πρωτότοκος ἐκ τῶν νεκρῶν», ἀφοῦ καὶ ἄλλοι πρὶν ἀπὸ αὐτὸν εἶχαν ἀναστηθεῖ;»

Ὁ ἀπόστολος Παῦλος γράφει στὴν ἐπιστολή του στοὺς Κολασσαεῖς (κεφ. α' 18), ὅτι «ὁ Χριστὸς εἶναι ἡ κεφαλὴ καὶ ὁ ἀρχηγὸς τοῦ σώματος, δηλαδὴ τῆς Ἐκκλησίας, ἡ ἀρχὴ καὶ ἡ ζωοποιὸς δύναμή της, ὁ πρῶτος ποὺ ἀναστήθηκε ἀπὸ τοὺς νεκροὺς μετὰ τὸ ἀφθαρτο, μετὰ αἰώνιο καὶ θεωμένο σῶμα, γιὰ νὰ γίνῃ καὶ ὡς ἄνθρωπος πρῶτος σὲ ὅλα». Τὸ ἴδιο ἀναφέρει στὴν Ἀποκάλυψη (α' 5) καὶ ὁ εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης: «Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἀναστήθηκε πρῶτος ἐκ τῶν νεκρῶν καὶ ἔγινε ἡ ἀρχὴ τῆς ἀναστάσεως ὅλων τῶν πιστῶν». Καὶ στὴ συνέχεια ἀκούει τὸν ἴδιο τὸν Κύριο νὰ τοῦ λέει: «Εγὼ εἰμι... ὁ ζῶν, καὶ ἐγενόμενός νεκρὸς, καὶ ἰδοὺ ζῶν εἰμι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων» (α' 18).

Ὅταν ὁ Κύριος λέει ὅτι ἔγινε νεκρὸς, ἐννοεῖ ὅτι πέθανε ὡς ἄνθρωπος, ὅτι νεκρώθηκε τὸ ἄχραντο σῶμα Του καὶ ὄχι βέβαια ἡ θεϊκὴ Του φύση, διότι ἡ θεότητα εἶναι ἀθάνατη. Καὶ ὅταν λέει ὅτι «ἰδοὺ ζῶν εἰμι εἰς τοὺς αἰῶνας», ἐννοεῖ ὅτι ζεῖ αἰώνια μετὰ τὸ σῶμα Του, μετὰ τὸ ὅποιο ἀσυγχύτως, ἀτρέπτως, ἀναλλοιώτως καὶ ἀδιαιρέτως ἦταν καὶ εἶναι καὶ θὰ εἶναι ἐνωμένη ἡ θεία φύση.

Ἡ φράση τώρα «πρωτότοκος ἐκ τῶν νεκρῶν» δὲν σημαίνει ἀπλῶς ὅτι ὁ Χριστὸς ἀναστήθηκε ἀπὸ τοὺς νεκροὺς. Διότι ἀσφαλῶς καὶ πρὶν ἀπὸ Αὐτόν, ὅπως καὶ μετὰ, μετὰ τὴν δύναμη τοῦ Θεοῦ, εἶχαν ἀναστηθεῖ καὶ ἄλλοι ἄνθρωποι. Ὁ προφῆτης Ἡλίας εἶχε ἀναστήσει τὸ παιδί τῆς χήρας στὰ Σάρεπτα τῆς Σιδῶνος. Ὁ Ἐλισαῖος ἀνάστησε στὴ Σωμὸν τὸ παιδί ἐνὸς εὐσεβοῦς ἀνδρογύνου. Ὁ Κύριος ἀνάστησε τὸν υἱὸ τῆς χήρας τῆς Ναῖν, τὴν κόρη τοῦ Ἰακώβου στὴν Καπερναοὺμ καὶ τὸν Λάζαρο στὴ Βηθανία. Ὁ ἀπόστολος Πέτρος ἀνάστησε τὴν Ταβιθά στὴν Ἰόππη καὶ ὁ ἀπόστολος Παῦλος τὸν Εὐτυχο στὴν Τρωάδα. Ἀλλὰ ὅλοι αὐτοὶ πέθαναν καὶ πάλι.

Δὲν ἔγινε ὅμως τὸ ἴδιο καὶ μετὰ τὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ. Αὐτὸ ἀναστήθηκε γιὰ νὰ μὴ γνωρίσει ποτὲ πιά θάνατο. Ἐγίνε καὶ μένει ἀθάνατο, ἀφθαρτο, αἰώνιο, ὅπως θὰ γίνουν τὰ σώματα τῶν ἀνθρώπων, ὅταν ἀναστηθοῦν πρὸ τῆς Δευτέρας Παρουσίας, γιὰ νὰ ἐνωθοῦν μετὰ τὴν ἀθάνατη ψυχὴ τους. Τὸ δικό μας φθαρτὸ σῶμα μετὰ τὸν θάνατο παραδίδεται στὴ φθορὰ καὶ ἀνίσταται ἀφθαρτο. Τὸ νεκρὸ ὅμως σῶμα τοῦ Χριστοῦ δὲν ὑπέστη καμιά ἀπολύτως φθορὰ ἢ ἀποσύνθεση τὶς τρεῖς ἡμέρες ποὺ ἔμεινε στὸν τάφο. Ἡ θεότητα τὸ διετήρησε ἀφθαρτο. Καὶ μετὰ

τὴν Ἀνάστασις δὲν γνώρισε θάνατο, ὅπως γνώρισαν τὰ σώματα τῶν ἀναστηθέντων ἀνθρώπων. Γι' αὐτὸ ὁ Χριστὸς λέγεται «πρωτότοκος ἐκ τῶν νεκρῶν». Εἶναι ὁ πρῶτος ποὺ ἀναστήθηκε μετὰ σῶμα ἀφθαρτο καὶ αἰώνιο. Δευτερότοκοι στὴν ἀνάστασις θὰ ἀκολουθήσουμε ὅλοι ἐμεῖς.

Ἐνας ἐκκλησιαστικὸς συγγραφέας ἐρμηνεύει τὴν λέξη «πρωτότοκος» καὶ λέει, ὅτι αὐτὴ σημαίνει «τὸν ἐκ τῶν νεκρῶν πρὸ τῶν ἄλλων νεκρῶν εἰς ἀφθαρσίαν ἀναστάντα». Μετὰ τὴν ἀνάστασις ἀνέβηκε ἀπὸ τὸν ἄδην, ἀπέκτησε πάλι ζωὴ τὸ νεκρωθὲν σῶμα καὶ μένει ἀθάνατο στὴν αἰώνια ζωὴ. Αὐτὴ τὴν ἀλήθεια τονίζει καὶ ὁ ἀπόστολος Παῦλος: «Χριστὸς ἐγερθεὶς ἐκ νεκρῶν οὐκέτι ἀποθνήσκει, θάνατος αὐτοῦ οὐκέτι κυριεύει» (Ρωμ. στ' 9). Δηλαδὴ ὁ Χριστὸς ποὺ ἀναστήθηκε μετὰ τὸ σῶμα Του ἀπὸ τοὺς νεκροὺς δὲν πεθαίνει ποτὲ πιά. Ὁ θάνατος δὲν ἔχει καμιά ἀπολύτως ἐξουσία στὸ ἀναστημένο σῶμα Του.

Αὐτὸ τὸ ἔνδοξο σῶμα εἶναι φυσικὰ ἀπαλλαγμένο ἀπὸ τὰ λεγόμενα ἀδιάβλητα πάθη «πείναν τε καὶ δίψαν, ὕπνον καὶ κάματον καὶ τὰ τοιαῦτα», ὅπως ἀναφέρουν οἱ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ ἀνάστασις τοῦ Κυρίου, ποὺ πολεμοῦν μετὰ μανία οἱ σκοτισμένοι αἰρετικοί, μετὰ ἐπὶ κεφαλῆς τοὺς Χιλιαστὲς, ἔχει ἀνυπολόγιστη σημασία γιὰ τοὺς πιστοὺς Χριστιανούς. Δὲν ἀποτελεῖ μόνον ἐγγύηση καὶ τῆς δικῆς μας ἀναστάσεως. Εἶναι ἡ ἀδιαφιλονίκητη ἀπόδειξη ὅτι ἡ λυτρωτικὴ γιὰ μᾶς θυσία τοῦ Κυρίου ἐπὶ τοῦ σταυροῦ ἔγινε δεκτὴ ἀπὸ τὸν Πατέρα καὶ ἐπομένως τὸ ἔργο καὶ τὸ δῶρο τῆς σωτηρίας ἀποτελεῖ πραγματικότητα. Μετὰ τὴν ἀνάστασις Του ὁ Χριστὸς συνέτριψε τὶς πύλες τοῦ ἄδην καὶ κατάργησε τὸν θάνατο. Ἀνοιχτὲς πιά οἱ πύλες τοῦ Παραδείσου γιὰ ὅλους τοὺς πιστοὺς.

\*\*\*

Ἡ νίκη τοῦ Χριστοῦ πάνω στὸν θάνατο εἶναι ἡ μεγάλη στιγμή τῆς ἱστορίας. Ἀνορθώνει τὸν πεσμένο ἄνθρωπο καὶ τοῦ ἀνοίγει τὸν δρόμο τῆς πρὸς μεγάλης ἐλπίδας καὶ χαρᾶς. Ὁ ἀπόστολος Παῦλος, ὁ ἀνυπέβλητος αὐτὸς κήρυκας τῆς Ἀναστάσεως, δὲν θὰ παύσει νὰ τὸ ἐπαναλαμβάνει. Ὁ Χριστὸς εἰσῆλθε θριαμβευτικὰ στὸν οὐρανὸ καὶ γιὰ λογαριασμὸ δικό μας: «**Συνήγειρε καὶ συνεκάθισεν** (καὶ ἐμᾶς) **ἐν τοῖς ἐπουρανίοις**» (Εφεσ. β' 6). Ἡ νίκη Του εἶναι καὶ δική μας νίκη. Προηγήθηκε γιὰ νὰ ἀκολουθήσουμε. Ἡ ἀνάστασις Του εἶναι τὸ προμῆνυμα καὶ τὸ πρότυπο καὶ τῆς δικῆς μας ἀναστάσεως στὴ νέα ζωὴ, στὴν ὁποία δὲν θὰ ὑπάρχει πιά οὔτε θάνατος οὔτε ἁμαρτία οὔτε δάκρυα. Αὐτὸ εἶναι τὸ χαρμόσυνο μῆνυμα τῆς χριστιανικῆς ἐλπίδας. Καὶ τὶς οὐράνιες αὐτὲς δωρεὲς τὶς προσφέρει σὲ ὅλους τοὺς πιστοὺς ὁ ἀναστημένος Κύριος ὁ «πρωτότοκος ἐκ τῶν νεκρῶν».

## «Εὐχάριστοι γίνεσθε»

Παραπονούμεστε πὼς δὲν συναντᾶμε στὸν δρόμο μας τὴν ἀγάπην, τὴ συμπάθεια, τὴ στοργή. Κατηγοροῦμε τοὺς ἄλλους, γιατί μᾶς κάνουν τὴ ζωὴ δύσκολη. Παράξενος ὁ ἕνας, ἰδιότροπος ὁ ἄλλος, κουραστικός ὁ τρίτος, ἀπαιτητικός ὁ τέταρτος. Καὶ ὕστερα ἀφοῦ κανένας δὲν μᾶς καταλαβαίνει, κλεινόμαστε στὸν ἑαυτό μας, ἀδιαφοροῦμε γιὰ τοὺς ἄλλους. Καὶ μετὰ παραπονούμεστε γιὰ τὴν κακὴ μας διάθεση, τὴν ἀπαισιοδοξία μας, τὴν ἔλλειψη πιστῶν φίλων. Καὶ τὸ συμπέρασμα ὅλοι φταῖνε ἐκτὸς ἀπὸ ἐμᾶς.

Εἶναι ὅμως ἔτσι πάντοτε τὰ πράγματα; Ἄς τὸ σκεφθοῦμε καλύτερα, γιατί εἶναι κρίμα νὰ ὑποφέρομε χωρὶς σοβαρὸ λόγο. Μήπως θὰ ἦταν χρησιμότερο νὰ κάνουμε μιὰ εἰλικρινῆ αὐτοκριτική, νὰ ἐρευνήσουμε καὶ τὸν ἑαυτό μας; Νὰ δοῦμε μήπως καὶ αὐτὸς ἔχει ἕνα μερίδιο εὐθύνης;

Πρῶτα-πρῶτα ἄς μὴν ξεχνᾶμε πὼς ἡ συμπάθεια κατακτᾶται. Δὲν προσφέρεται, χωρὶς τὸ ἀνάλογο ἀντίκρισμα. Πρέπει νὰ θέλουμε, νὰ προσπαθήσουμε καὶ νὰ ἀγωνισθοῦμε γιὰ νὰ τὴν κερδίσουμε. Καὶ τότε θὰ τὴν χαροῦμε καὶ θὰ τὴν ἀπολαύσουμε. «*Ἄν δὲν εἴσασθε ἀγαπητοί, ἔλεγε ἕνας ἀρχαῖος, αὐτὸ σημαίνει πὼς δὲν ξέρετε νὰ ἀγαπᾶτε.*»

Ἄς ἐξετάσουμε, λοιπόν, ἥρεμα καὶ ἀντικειμενικὰ τὸν ἑαυτό μας, τὴ συμπεριφορά μας, τοὺς τρόπους μας, τὶς διαθέσεις μας, τὴν καθημερινή μας ἀναστροφή. Μήπως εἴμαστε σκληροί, ψυχροί, ἀπότομοι, ἀπαιτητικοί, ἀδιάφοροι στὰ προβλήματα τῶν ἄλλων; Μήπως δὲν χαμογελάμε ποτὲ στοὺς φίλους μας, στοὺς γονεῖς μας, στὰ ἀδέλφια μας, στοὺς συναδέλφους μας; Μήπως εἴμαστε βλοσυροί, κατσούφηδες, ἀποκρουστικοί;

Κάποιος ἔλεγε: Φίλε μου, ἐσὺ δὲν γνωρίζεις ἄλλη ἐποχὴ ἀπὸ τὸν χειμῶνα μὲ τὶς θύλλες καὶ τὶς καταιγίδες του. Καταχνιά, συννεφιά, ὀμίχλη, παγωνιά. Ὁ ὑδράργυρός σου ἔχει πάρει τὸν κατήφορο. Τουρτουρίζει ἀπὸ τὸ κρύο ὅποιος σὲ πλησιάζει. Τὸ ἡμερολόγιό σου δὲν λέει νὰ ἀλλάξει ἐποχὴ. Δῶσε ἐπὶ τέλος καὶ λίγο τόπο στὴν χαρωπὴ ἀνοιξη, τὸ θερμὸ καλοκαίρι. Νὰ ἀνοίξει καὶ λίγο ὁ ὀρίζοντας τῆς ψυχῆς σου.

Μιὰ παροιμία εἶναι πολὺ χαρακτηριστική: «*Ὅποιος δὲν ξέρει νὰ χαμογελάει δὲν πρέπει νὰ ἀνοίγει μαγαζί.*» Ἡ σκυθρωπότητά του, ἀργὰ ἢ γρήγορα, θὰ τὸ κλείσει. Σκεφθήκαμε ποτὲ πόση δύναμη κρύβει τὸ χαμόγελο τῆς καλοσύνης; Τὸ χαμόγελο ποὺ πηγάζει ἀπὸ μιὰ καλὴ καρδιά. Δὲν διαρκεῖ παρὰ μόνο μιὰ στιγμή. Ἡ ἀνάμνησή του ὅμως διαρκεῖ συχνὰ σὲ ὀλόκληρη τὴ ζωὴ. Τὸ χαμόγελο εἶναι ἕνα ἀπὸ τὰ πιὸ ὠραῖα δῶρα ποὺ ὁ ἄνθρωπος μπορεῖ νὰ προσφέρει στὸν συνάνθρωπό του. Ἄρκεῖ νὰ εἶναι ὁ καθρέφτης μιᾶς ἀγνῆς, ἐξαγιασμένης ψυχῆς, φιλικῆς πρὸς ὅλους.

Ὅταν ὅμως εἴμαστε φορτωμένοι μὲ χίλιες

σκοτοῦρες, ἀρρώστιες, οἰκονομικὲς στενότητες, οἰκογενειακὲς δυσκολίες, προβλήματα δυσεπίλυτα, ὅταν δὲν βρίσκουμε ἀρκετὴ κατανόηση, ὅταν συναντᾶμε ἀντιδράσεις, τότε χαλάει ἡ διάθεσή μας καὶ τὸ χαμόγελο «πάει περίπατο». Ὑπάρχουν στιγμὲς ποὺ σχεδὸν ἀπαιτεῖ ἥρωισμό. Ἀλλὰ καὶ τότε ὁ ἀγωνιστὴς Χριστιανὸς δὲν πρέπει νὰ λησμονεῖ ὅτι ἔχει χρέος νὰ γίνεταί **«εὐχάριστος»** καὶ ὁ λόγος του νὰ εἶναι **«πάντοτε ἐν χάριτι, ἄλατι ἠρτημένος»** (Κολασ. γ' 15, δ' 6).

Τὸ χαμόγελο εἶναι σὰν τὴν ἀνατολὴ τοῦ ἡλίου στὸ πρόσωπο ἑνὸς ἀνθρώπου. Πόσες οἰκογένειες, πόσες συντροφιές ποὺ ὑποφέρουν ἀπὸ τὴν κακὴ τους διάθεση, θὰ μεταμορφώνονταν, ἂν τὰ μέλη τους ἤξεραν νὰ χαμογελοῦν! Σπάνιοι εἶναι ἐκεῖνοι ποὺ δὲν ἀφοπλίζονται ἀπὸ ἕνα χαμόγελο. Μὲ ἕνα χαμόγελο ἀληθινῆς καλοσύνης τακτοποιοῦνται πολλὰ πράγματα. Ποιὰ εἶναι ἡ ἀρρώστια τῆς ἐποχῆς μας; «Ὅλοι κάνουν λόγο γιὰ τὴν ἀγωνία, τὸ ἄγχος, τὸν ἐκνευρισμό, τὴν ἀνήσυχνη καὶ ταραγμένη ζωή.» Ἐ, λοιπόν, τὸ ἥρεμο καὶ γαλήνιο χαμόγελο παρουσιάζεται ὡς ἕνα ἀπὸ τὰ πιὸ ἀποτελεσματικὰ φάρμακα. Ὅταν κανεὶς ξέρει νὰ τὸ χρησιμοποιοῦσε, μπορεῖ νὰ κατευνάσει τὴν ἀνυπομονησία, τὴν ταραχὴ, τὴν κακὴ διάθεση.

Ἄλλωστε δὲν μᾶς χρωστᾶνε τίποτε οἱ ἄλλοι νὰ ἀντικρίζουν τὸ σκυθρωπὸ μας πρόσωπο, ἀλλὰ οὔτε καὶ ὁ ἴδιος ὁ ἑαυτὸς μας, γιὰ νὰ τὸν καταπονοῦμε. Ὅλοι μας ἔχουμε τὰ προβλήματά μας. Ἡ θέση μας ὅμως μέσα σ' ἕνα κοινωνικὸ σύνολο μᾶς ἐπιβάλλει μερικὲς ὑποχρεώσεις ποὺ πρέπει νὰ τὶς ἐκπληρώσουμε, ὑπερνικώντας τὸν δύσθυμο ἑαυτό μας.

Ἄς μὴ τὸ λησμονοῦμε. **«Καρδίας εὐφραίνομένης τὸ πρόσωπον θάλλει».** Ὅταν ἀγωνιζόμαστε νὰ κατοικεῖ στὴν καρδιά μας ὁ Χριστός, τότε μποροῦμε νὰ γινόμαστε φῶς ἰλαρὸ στὴ νύχτα τοῦ κόσμου, νὰ ζεσταίνουμε τὸ περιβάλλον μας, νὰ σκορπίζουμε αἰσιοδοξία καὶ χαρὰ γύρω μας. Ὅπως πάλι μὲ ἕνα σκοτεινὸ βλέμμα, μὲ ἕνα βλοσυρὸ πρόσωπο, μποροῦμε νὰ θολώσουμε καὶ τὴν πιὸ εὐχάριστη διάθεση στὴν καρδιά τῶν ἄλλων. Οἱ σκυθρωποὶ γίνονται καὶ ἀπωθητικοί. Σιγὰ-σιγὰ ἀπομονώνονται, κλείνονται στὸν ἑαυτό τους, παίρνουν ἐχθρικὴ στάση ἀπέναντι στὸ κοινωνικὸ σύνολο. Μοιάζουν μὲ τὸ σκουριασμένο κλειδί, μὲ τὸ ὁποῖο οἱ κλειδωμένες πόρτες δὲν ἀνοίγουν. Ἄν προσπαθούσαμε νὰ ζήσουμε τὴν προτροπὴ τοῦ ἀποστόλου Παύλου: **«Πάντοτε χαίρετε, ἀδιαλείπτως προσεύχεσθε, ἐν παντὶ εὐχαριστεῖτε»** (Α' Θεσ. ε' 16-18), αὐτὴ καὶ μόνο θὰ δημιουργοῦσε μιὰ ἐγκάρδια, φιλικὴ ἀτμόσφαιρα, μέσα μας καὶ γύρω μας, ἱκανὴ νὰ διώξει κάθε ἔνταση ἀπὸ τὶς σχέσεις μας καὶ νὰ ἐξαγιασῆ τὴ ζωὴ μας. **«Εὐχάριστοι, λοιπόν, γίνεσθε»** (Κολασ. γ' 15) μᾶς ὑπενθυμίζει καὶ πάλι ὁ θεῖος Παῦλος.

Ἐγένετο Πέτρον δι-  
ερχόμενον διὰ πάντων  
κατελθεῖν καὶ πρὸς  
τοὺς ἁγίους τοὺς κα-  
τοικοῦντας Λύδδαν.

**ΚΥΡΙΑΚΗ 19 ΜΑΪΟΥ**  
**ΤΟΥ ΠΑΡΑΛΥΤΟΥ**  
**ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Πράξ. θ' 32-42**  
**ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Ἰωάν. ε' 1-15**

Πέτρος ἐστὶν ἐν αὐτῇ,  
ἀπέστειλαν δύο ἄνδρας  
πρὸς αὐτὸν παρακα-  
λοῦντες μὴ ὀκνησαί  
διελθεῖν ἕως αὐτῶν.

Εὔρε δὲ ἐκεῖ ἄνθρωπὸν τινα ὀνόματι Αἰνέαν  
ἐξ ἐτῶν ὀκτῶ κατακείμενον ἐπὶ κραβάτῳ, ὃς  
ἦν παραλελυμένος. Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Πέτρος·  
Αἰνέα, ἰαταί σε Ἰησοῦς Χριστός· ἀνάστηθι καὶ  
στρῶσον σεαυτῷ. Καὶ εὐθέως ἀνέστη. Καὶ εἶδον  
αὐτὸν πάντες οἱ κατοικοῦντες Λύδδαν καὶ τὸν  
Σάρωνα, οἵτινες ἐπέστρεψαν ἐπὶ τὸν Κύριον.  
Ἐν Ἰόππῃ δὲ τις ἦν μαθήτρια ὀνόματι Τα-  
βιθά, ἣ διερμηνευομένη λέγεται Δορκάς· αὕτη  
ἦν πλήρης ἔργων ἀγαθῶν καὶ ἐλεημοσυνῶν  
ὧν ἐποίει. Ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις  
ἀσθενήσασαν αὐτὴν ἀποθανεῖν· λούσαντες δὲ  
αὐτὴν ἔθηκαν ἐν ὑπερώῳ. Ἐγγὺς δὲ οὔσης  
Λύδδης τῇ Ἰόππῃ οἱ μαθηταὶ ἀκούσαντες ὅτι

Ἀναστὰς δὲ Πέτρος συνῆλθεν αὐτοῖς· ὃν πα-  
ραγενόμενον ἀνήγαγον εἰς τὸ ὑπερώον, καὶ  
παρέστησαν αὐτῷ πᾶσαι αἱ χῆραι κλαίουσαι  
καὶ ἐπιδεικνύμεναι χιτῶνας καὶ ἱμάτια ὅσα  
ἐποίει μετ' αὐτῶν οὔσα ἡ Δορκάς. Ἐκβαλὼν δὲ  
ἔξω πάντας ὁ Πέτρος καὶ θείσ τὰ γόνατα προ-  
σηύξατο, καὶ ἐπιστρέψας πρὸς τὸ σῶμα εἶπε·  
Ταβιθά, ἀνάστηθι. Ἡ δὲ ἤνοιξε τοὺς ὀφθαλ-  
μοὺς αὐτῆς, καὶ ἰδοῦσα τὸν Πέτρον ἀνεκάθισε.  
Δοὺς δὲ αὐτῇ χεῖρα ἀνέστησεν αὐτήν, φωνήσας  
δὲ τοὺς ἁγίους καὶ τὰς χήρας παρέστησεν  
αὐτὴν ζῶσαν. Γνωστὸν δὲ ἐγένετο καθ' ὅλης  
τῆς Ἰόππης, καὶ ἐπίστευσαν πολλοὶ ἐπὶ τὸν  
Κύριον.

## ΣΤΑ ΙΧΝΗ ΜΙΑΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ

«Ὅσα ἐποίει μετ' αὐτῶν οὔσα ἡ Δορκάς...»

Πολλὲς οἱ διάσημες γυναῖκες, σὲ κάθε ἐποχὴ  
καὶ μάλιστα στοὺς καιροὺς μας. Καὶ γεμίζουν τὰ  
προγράμματα τῶν Τηλεοράσεων καὶ τὰ περιοδικά.  
Ἀφίσεις καὶ διαφήμιση γιὰ νὰ προβληθοῦν τὰ μεγάλα  
γυναικεῖα ὀνόματα, νὰ δεῖ ὅλη ἡ ὑφήλιος...

Καὶ ἐκτὸς ἀπὸ σπάνιες, ὑπέροχες βέβαια ἐξαι-  
ρέσεις, ἀληθινὰ μεγάλων γυναικῶν, ποὺ προσφέ-  
ρουν τὰ πάντα καὶ θυσιάζονται, οἱ ἄλλες ἔχουν ὡς  
γνώρισμα: τὴ φιλοδοξία, τὴν ἀνθρωπαρέσκεια, τὸν  
αὐτοθαυμασμό...

Ὅσο οἱ ὑπέροχες ἐξαιρέσεις, οἱ ἐθελόντριες  
τῆς ἀγάπης καὶ τόσες ἄλλες, βαδίζουν στὰ ἴχνη μιᾶς  
ἀληθινὰ μεγάλης γυναίκας τῆς πρώτης Ἐκκλησίας.  
Τὸ ὄνομα τῆς γυναίκας ἐκείνης τὸ καταγράφουν  
οἱ Πράξεις τῶν Ἀποστόλων. Λεγόταν Ταβιθά, ποὺ  
σήμαινε ἑλληνικὰ Δορκὰς καὶ ζοῦσε στὴν Ἰόππη.

Ἡ Δορκὰς ἦταν μιὰ «κοινωνικὴ ἐργάτρια». Ζοῦσε  
μιὰ εὐλογημένη κοινωνικὴ ἀποστολὴ μὲ τὸ νὰ δίνει  
εὐχαρίστηση καὶ χαρὰ στοὺς ἄλλους. Ζοῦσε ὄχι γιὰ  
τὸν ἑαυτὸ της, ἀλλὰ γιὰ τοὺς ἄλλους, γι' αὐτὸ εἶχε  
ἀναδειχθεῖ σὲ μεγάλη προσωπικότητα στὴν Ἰόππη.  
Ὅλοι οἱ κάτοικοι στὴν Ἰόππη γινώριζαν τὸν πλοῦτο  
τῆς καρδιάς της καὶ γι' αὐτὸ ὅταν πέθανε συγκι-  
νήθηκαν καὶ τὴν θρήνησαν. Κι ὅταν ἄκουσαν ὅτι ὁ  
ἀπόστολος Πέτρος ἦταν στὴ γειτονικὴ πόλη, στὴν  
Λύδα, ἔστειλαν δυὸ ἀπεσταλμένους καὶ τὸν παρακά-  
λεσαν νὰ ἔρθει στὴν Ἰόππη. Συγκινήθηκε ὁ μέγας  
Ἀπόστολος ὅταν εἶδε τὸν ξεσηκωμὸ τοῦ λαοῦ, ὅταν  
οἱ χῆρες κλαίγοντας τοῦ ἔδειχναν τοὺς χιτῶνες καὶ  
τὰ ροῦχα, ποὺ τοὺς εἶχε φτιάξει ἡ Δορκὰς καὶ ὕστε-  
ρα ἀπὸ θερμὴ προσευχὴ τὴν ἔφερε πάλι στὴ ζωὴ.

Ἐπίδειγμα ὑπέροχο ἡ Δορκὰς γιὰ τὴς γυναῖκες  
κάθε ἐποχῆς. Ἐπίδειγμα ποὺ ἀκολουθοῦν ὅσες κα-  
τορθώνουν νὰ υπερνικήσουν τὸν ἀτομισμὸ καὶ νὰ  
νιώσουν τὴς ἀνάγκες καὶ τοῦ «πλησίον». Πολλοὶ  
γύρω ἔχουν προβλήματα καὶ δυσκολίες, νιώθουν  
σκληρὸ τὸν πόνο καὶ χύνουν δάκρυα. Γι' αὐτὸ ζη-

τοῦν συμπαράσταση, περιμένουν μιὰ Ταβιθά, ποὺ  
θὰ τοὺς δώσει χέρι βοήθειας, θὰ σταθεῖ δίπλα τους  
στὴ μικρότερη ἢ μεγαλύτερη δυσκολία τους.

Πρόθυμη ἢ ἀνταπόκριση τῆς Ταβιθά. Στὴν καρ-  
διά της ἔκαιγε δυνατὰ ἡ ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ καὶ  
τὴν πρόσφερε ἀφειδώλευτα πρὸς κάθε κατεύθυνση,  
νύχτα καὶ ἡμέρα. Ζοῦσε μιὰ ζωὴ χαριτωμένη στὴν  
ὑπηρεσία τῆς ἀγάπης μὲ τὴ σφραγίδα τοῦ Θεοῦ  
ἀποτυπωμένη σὲ κάθε ἐκδήλωση τῆς ζωῆς της. Ὑπό-  
δειγμα ταπεινῆς καὶ δυναμικῆς κοινωνικῆς ἐργάτρι-  
ας. «**Πλήρης ἀγαθῶν ἔργων καὶ ἐλεημοσυνῶν**»  
μὲ τὰ ὅποια εἶχε γεμίσει ὅλη τὴν περιοχὴ της, ὅπως  
ἀναφέρουν οἱ Πράξεις τῶν Ἀποστόλων. Καὶ τί δὲν  
πρόσφερε σὲ φτωχοὺς καὶ χῆρες καὶ κάθε εἴδους  
ἀνήμερους. Καὶ μὲ τὸ παράδειγμά της θέλει νὰ μᾶς  
τονίσει, ὅτι ὅλοι, πλούσιοι ἢ μὲ λίγα εἰσοδήματα,  
νέοι καὶ ἠλικιωμένοι, πολλὰ μποροῦν νὰ προσφέ-  
ρουν, ὅταν ἡ ἀγάπη φλογίζει τὴν καρδιά τους.

Ἀλλὰ καὶ ὅσοι δὲν ἔχουν ἄφθονα τὰ ὑλικά ἀγα-  
θὰ, μποροῦν νὰ προσφέρουν ἠθικὴ βοήθεια. Ἐνας  
λόγος, μιὰ συμπαράσταση σὲ τόσα δράματα οἰκο-  
γενειακά, σὲ διαφωνίες καὶ διαπληκτισμούς. Μιὰ  
ἐπίσκεψη, ἕνα τηλεφώνημα σὲ ἄλλες περιπτώσεις.  
Νύχτες ποὺ θὰ περάσουν δίπλα σὲ πονεμένους. Κα-  
θετὶ ποὺ θὰ προσφέρει ἀνακούφιση καὶ παρηγοριὰ  
στοὺς συνανθρώπους μας.

Ἡ προσφορὰ, ποὺ στηρίζεται στὴ θυσία, εἶναι  
τὸ μόνο κανάλι γιὰ νὰ ἔρθει στὴν ψυχὴ ἡ ἀληθινὴ  
εὐτυχία. Ὅταν δίνεις, παίρνεις. Δίνεις χρῆμα, κόπο,  
ἰδρώτα καὶ παίρνεις χαρὰ. Δίνεις κάτι ἀπὸ τὸν ἑαυτὸ  
σου καὶ δέχεσαι πνευματικὰ δῶρα! Κι ἂν θελήσεις  
καὶ δώσεις περισσότερα, θὰ πάρεις καὶ πιὸ πολλά,  
ὅπως συμβαίνει μὲ ὅσους θυσιάζουν τὸ πᾶν γιὰ  
τοὺς ἄλλους.

Ἄς μὴ τὸ λησμονοῦμε: Ἡ χαρὰ ποὺ προσφέρεται  
ἐπιστρέφει πολλαπλάσια σὲ ἐκεῖνον ποὺ τὴν προσφέρει.



Οἱ μὲν οὖν διασπα-  
ρέντες ἀπὸ τῆς θλίψε-  
ως τῆς γενομένης ἐπὶ  
Στεφάνῳ διῆλθον ἕως  
Φοινίκης καὶ Κύπρου

**ΚΥΡΙΑΚΗ 26 ΜΑΪΟΥ**  
**ΤΗΣ ΣΑΜΑΡΕΙΤΙΔΟΣ**  
**ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Πράξ. ια' 19-30**  
**ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Ἰωάν. δ' 5-42**

καὶ Ἀντιοχείας, μηδενὶ λαλοῦντες τὸν λόγον εἰ  
μὴ μόνον Ἰουδαίοις. Ἦσαν δὲ τινες ἐξ αὐτῶν  
ἄνδρες Κύπριοι καὶ Κυρηνάιοι οἵτινες εἰσελθόν-  
τες εἰς Ἀντιόχειαν ἐλάλουν πρὸς τοὺς Ἑλληνι-  
στάς, εὐαγγελιζόμενοι τὸν Κύριον Ἰησοῦν. Καὶ  
ἦν χεὶρ Κυρίου μετ' αὐτῶν, πολὺς τε ἀριθμὸς  
πιστεύσας ἐπέστρεψεν ἐπὶ τὸν Κύριον. Ἦκού-  
σθη δὲ ὁ λόγος εἰς τὰ ὦτα τῆς ἐκκλησίας τῆς  
ἐν Ἱεροσολύμοις περὶ αὐτῶν, καὶ ἐξαπέστειλαν  
Βαρνάβαν διελθεῖν ἕως Ἀντιοχείας ὡς παραγε-  
νόμενος καὶ ἰδὼν τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ ἐχάρη,  
καὶ παρεκάλει πάντας τῇ προθέσει τῆς καρδίας  
προσμένειν τῷ Κυρίῳ, ὅτι ἦν ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ  
πλήρης Πνεύματος Ἁγίου καὶ πίστεως καὶ προ-

σετέθη ὄχλος ἱκανὸς τῷ  
Κυρίῳ. Ἐξῆλθε δὲ εἰς  
Ταρσὸν ὁ Βαρνάβας  
ἀναζητῆσαι Σαῦλον,  
καὶ εὐρών αὐτὸν ἠγα-

γεν αὐτὸν εἰς Ἀντιόχειαν. Ἐγένετο δὲ αὐτοὺς  
ἐνιαυτὸν ὅλον συναχθῆναι ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ  
διδάξαι ὄχλον ἱκανόν, χρηματίσαι τε πρῶτον  
ἐν Ἀντιοχείᾳ τοὺς μαθητὰς Χριστιανούς. Ἐν  
ταύταις δὲ ταῖς ἡμέραις κατῆλθον ἀπὸ Ἱερο-  
σολύμων προφηταὶ εἰς Ἀντιόχειαν ἀναστάς δὲ  
εἰς ἐξ αὐτῶν ὀνόματι Ἄγαβος ἐσήμανε διὰ τοῦ  
Πνεύματος λιμὸν μέγαν μέλλειν ἔσεσθαι ἐφ' ὅλην  
τὴν οἰκουμένην ὅστις καὶ ἐγένετο ἐπὶ Κλαυδίου  
Καίσαρος. Τῶν δὲ μαθητῶν καθὼς ἠύπορεϊτό-  
τις, ὠρίσαν ἕκαστος αὐτῶν εἰς διακονίαν πέμψαι  
τοῖς κατοικοῦσιν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ἀδελφοῖς ὁ καὶ  
ἐποίησαν ἀποστείλαντες πρὸς τοὺς πρεσβυτέ-  
ρους διὰ χειρὸς Βαρνάβα καὶ Σαύλου».

## ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΗ ΚΑΙ ΕΡΓΑ ΑΓΑΠΗΣ

«Καὶ ἦν χεὶρ Κυρίου μετ' αὐτῶν»

Ἡ ΑΓΑΘΗ πρόνοια τοῦ Θεοῦ, γνωρίζει νὰ βγά-  
ζει κάτι καλὸ, ἀκόμα καὶ ἀπὸ θλιβερὰ γεγονότα τῆς  
ζωῆς μας. Αὐτὸ τὸ βλέπουμε στὸ σημερινὸ ἀποστο-  
λικὸ ἀνάγνωσμα. Ἀναφέρεται στὸν φοβερὸ διωγμὸ  
τῶν Χριστιανῶν ποὺ ἔγινε στὰ Ἱεροσόλυμα μετὰ τὸν  
λιθοβολισμὸ τοῦ Στεφάνου. Τότε ἔφυγαν ἀπὸ τὴν  
Ἱερουσαλὴμ καὶ σκορπίσθηκαν στὰ γύρω μέρη. Καὶ  
αὐτὸ ἔγινε αἰτία νὰ διαδοθεῖ ἡ χριστιανικὴ πίστη.  
Τί ἀκριβῶς ἔγινε;

### Τὸ χρέος τῆς Ἱεραποστολῆς

Ὅταν πολλοὶ ἀπὸ τοὺς πιστοὺς διασκορπίσθηκαν  
ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα, μετὰ τὸν διωγμὸ ποὺ ἀκολούθη-  
σε τὸ μαρτύριο τοῦ Στεφάνου, ἔφθασαν μέχρι τῆς Φοι-  
νίκης καὶ Κύπρου καὶ Ἀντιόχειας. Αὐτοὶ μετέδιδαν τὴν  
ἀλήθεια τῆς πίστεως μόνο στοὺς Ἰουδαίους. Κάποιοι  
ὅμως ἀπὸ αὐτούς, Κύπριοι καὶ Κυρηνάιοι, ἦλθαν  
στὴν Ἀντιόχεια. Ἐκεῖ κήρυξαν καὶ στοὺς Ἑλληνιστὰς,  
δηλαδὴ σὲ Ἰουδαίους ποὺ μίλαγαν ἑλληνικά. Καὶ  
πίστεψαν πολλοὶ ἀπὸ αὐτούς. Ὅταν ἡ εἶδησις αὐτὴ  
ἔφθασε στὰ Ἱεροσόλυμα ἔστειλαν οἱ Ἀπόστολοι ἀπὸ  
ἐκεῖ τὸν Βαρνάβα, γιὰ νὰ ἔλθει νὰ τοὺς ἐνισχύσει. Ὁ  
Βαρνάβας ἦταν πολὺ κατάλληλος γι' αὐτὸ τὸ ἔργο.  
Καθὼς εἶχε χάριν ἀπὸ τὸν Θεὸ καὶ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα,  
ἔφερε σπουδαῖα ἀποτελέσματα. Πολλοὶ Ἰουδαῖοι  
πίστεψαν. Καὶ τότε ἦλθε σὴν Ταρσὸ καὶ βρῆκε τὸν  
Παῦλο ποὺ τὸν πῆρε μαζί του. Στὴν Ἀντιόχεια ὀνο-  
μάσθηκαν γιὰ πρώτη φορὰ οἱ πιστοί, Χριστιανοί. Οἱ  
πιστοὶ ὅμως δὲν ἔκαναν μόνο ἔργα Ἱεραποστολῆς.  
Ἐκαναν καὶ ἔργα ἀγάπης. Ἀγάπης καὶ θυσίας γιὰ τὴν  
ἀνάγκη τῶν ἀδελφῶν Χριστιανῶν. Στὰ χρόνια αὐτὰ  
ἔπεσε καὶ μιὰ μεγάλη πείνα σὴν περιοχὴ ἐκεῖνη. Καὶ  
οἱ Χριστιανοὶ δὲν ἀδιαφόρησαν. Ὅλοι πρόσφεραν  
ὅ,τι μπορούσαν. Ἐκαναν ἔρανο, τὴν «**λογία**» γιὰ τοὺς  
φτωχοὺς. Ἐδιναν ὅλοι καὶ μὲ ὅλην τὴν καρδιά.  
Καὶ αὐτὰ ποὺ μάζεψαν τὰ ἔστειλαν στὰ Ἱεροσόλυμα  
μὲ τὸν Βαρνάβα καὶ τὸν Παῦλο.

Ἡ Ἱεραποστολὴ εἶναι τὸ βασικὸ χαρακτηριστικὸ  
τῶν πρώτων Χριστιανῶν καὶ γινόταν μὲ ἀγνή διά-  
θεση καὶ φλογερὸ ζῆλο γιὰ τὴν δόξα τοῦ Θεοῦ καὶ

τὴ σωτηρία τῶν ἀνθρώπων. Ὅταν αὐτὴ ἡ διάθεση  
καὶ ἡ προσπάθεια ὑπάρχουν, τότε ἔρχονται πάντοτε  
πλούσιοι καρποί. Τέτοιο ζῆλο εἶχαν οἱ πρῶτοι Χρι-  
στιανοί. Ἀλλὰ καὶ οἱ Ἀπόστολοι. Ὅπως ὁ Βαρνάβας  
καὶ ὁ Παῦλος ποὺ ἔκαναν ὅ,τι μπορούσαν πρὸς κάθε  
κατεύθυνση καὶ ἐργάζονταν ἀκατάπαυστα γιὰ τὸ  
κήρυγμα τοῦ Εὐαγγελίου. Ἐτσι προσείλκυαν πλούσια  
τὴν εὐλογία τοῦ Θεοῦ καὶ τὰ ἀποτελέσματα ἦταν  
ἐντυπωσιακά. Ἐνας τέτοιος Ἱεραποστολικὸς ζῆλος  
χρειάζεται καὶ στὶς μέρες μας. Πόσοι θὰ γνώριζαν  
τὴν ἀλήθεια τοῦ Θεοῦ! Πόσοι θὰ εὑρίσκαν τὴν ὁδὸ  
τῆς σωτηρίας! Πόσοι θὰ ἀπομακρύνονταν ἀπὸ τὴν  
ἄγνοια, τὴν ἀδιαφορία, τὴν ἀμαρτωλὴ ζωὴ! Ἡ καὶ  
πόσων ἡ ζωὴ θὰ ἄλλαζε καὶ θὰ βάδιζαν τὸν δρόμο  
τοῦ Θεοῦ!

### Ἀγάπη καὶ Ἱεραποστολή

Ἀλλὰ καὶ τὸ θέμα τῆς ἀγάπης εἶναι πάντοτε ἐπί-  
καιρο καὶ ἀπαραίτητο γιὰ τοὺς πιστοὺς. Μιὰ ἀγάπη  
στὴν πράξη ποὺ κάνει ὅ,τι μπορεῖ καὶ προσφέρει  
ποικίλη βοήθεια στοὺς ἄλλους. Ἡ ἀγάπη αὐτὴ ἀνοίγει  
τὴν καρδιά καὶ τὴν τσέπη καὶ δίνει ἄφθονα σὲ ὅλους  
ἐκείνους ποὺ ἔχουν τὴν ἀνάγκη της.

Πάντοτε ὑπάρχουν ἄνθρωποι ποὺ βρίσκονται  
σὲ δυσκολίες, ποὺ ταλαιπωροῦνται, ποὺ ὑποφέρουν  
εἴτε πρόσωπα μεμονωμένα ἢ οἰκογένειες. Ἡ ἀγάπη  
προσφέρεται ὄχι μόνο ὡς ὑλικὴ βοήθεια, ἀλλὰ καὶ  
ὡς συμπαράσταση, ὡς πλησίασμα, ὡς κατανόηση  
τῶν προβλημάτων καὶ δυσκολιῶν τους. Ἀκόμα ὡς  
συντροφία καὶ ἐξυπηρέτηση σὲ ἄτομα μοναχικὰ ποὺ  
συχνὰ δὲν βρίσκονται κάποιος νὰ τοὺς χτυπήσει τὴν  
πόρτα.

Ὅταν τὰ ἔργα τῆς ἀγάπης συνδυασθοῦν μὲ τὴν  
Ἱεραποστολή, τότε τὰ ἀποτελέσματα εἶναι θαυμαστά.  
Ὁ Θεὸς στὸ ἱερό Του ἔργο, σὴν πραγμάτωση τῆς σω-  
τηρίας μας, θέλει καὶ τοὺς ἀνθρώπους συνεργούς. Ἄν  
ἀνταποκριθοῦμε σ' αὐτὸ τὸ κάλεσμά Του, ἀνέκφρα-  
στη θὰ εἶναι ἡ ἱκανοποίηση ἀπὸ τὰ ἀποτελέσματα  
τῆς προσπάθειάς μας.

## «ΜΕΓΑΛΗ ΤΗΣ ΕΛΠΙΔΟΣ Η ΔΥΝΑΜΙΣ»

«Δὲν ὑπάρχουν καταστάσεις ἀπελπιστικές. Ὑπάρχουν μόνο ἄνθρωποι ποὺ ἀπελπίζονται. Καὶ εἶναι ἐκεῖνοι ποὺ δὲν ἐλπίζουν στὸν Θεό». Δὲν ὑπάρχουν, πράγματι, καταστάσεις ἀπελπιστικές; Δὲν ὑπάρχουν γεγονότα τραγικά, ἀποτυχίες σοβαρές, δοκιμασίες ἰσχυρές, θλίψεις ἀναπάντεχες; Δὲν ὑπάρχουν χτυπήματα στὴ ζωὴ, ἀλλεπάλληλα καὶ συγκλονιστικά, ποὺ γονατίζουν καὶ τὶς δυνατὲς ἀκόμα ψυχές; Δὲν ἐφορμᾷ, ὄχι σπάνια, ἀκάθεκτη καὶ προκλητικὴ ἢ ἀδικία, ἢ βία, ἢ τρομοκρατία, τὸ ἔγκλημα, ἢ συκοφαντία, ὥστε νὰ γεμίζουν μὲ ἀπογοήτευση καὶ τοὺς πιὸ αἰσιόδοξους; Πόσα ἀναπάντητα «γιατί» μπροστὰ στὸ συσσωρευμένο πόνο, τὴν κυριαρχία τοῦ κακοῦ καὶ τῶν κακῶν;

Ὅλα αὐτὰ ὑπάρχουν. Καὶ στὸν κατάλογο τῆς θλίψης, τῆς ποικίλης δοκιμασίας, θὰ μπορούσε κανεὶς καὶ πολλὰ ἄλλα νὰ προσθέσει. Ὑπάρχουν ἀσφαλῶς καταστάσεις δύσκολες, τραγικές, ὄχι ὅμως καὶ ἀπελπιστικές γιὰ τὸν πιστὸ Χριστιανό. Ἀπελπιστικές καταστάσεις ὑπάρχουν μόνο γιὰ τὸν ἄνθρωπο ποὺ δὲν ἔμαθε νὰ ἐλπίζει. Νὰ ἐλπίζει ὄχι γενικὰ καὶ ἀόριστα, ἀλλὰ νὰ ἔχει ὅλη τὴν ἐλπίδα του στηριγμένη στὸν παντοδύναμο Θεό. Τὸν ἄνθρωπο, τὸν χωρὶς ὑπερφυσικὸ στήριγμα, τὸ καθετὶ τὸν γεμίζει ἀπελπισία καὶ ἀπογοήτευση. Γιὰ τὸν ἄνθρωπο ὅμως τῆς πίστεως, ποὺ ἔχει ρίξει τὴν ἄγκυρα τῆς ἐλπίδος του στὸν οὐρανό, τίποτα δὲν εἶναι ἀπελπιστικό. Γιατὶ ἐλπίζει καὶ στὴν ἀπελπισία. Ἐλπίζει καὶ ἐκεῖ ποὺ ὅλα φαίνονται μαῦρα καὶ σκοτεινά. Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς βλέπει φῶς καὶ μέσα στὸ σκοτάδι. Καὶ στὰ πιὸ μεγάλα ἀδιέξοδα περιμένει τὸ χέρι τοῦ Θεοῦ νὰ τοῦ ἀνοίξει μὲ τρόπο θαυμαστὸ πόντες ἄγνωστες.

Σὲ παρόμοια κατάστασι βρέθηκαν πολλοὶ ἄνθρωποι τοῦ Θεοῦ. Νὰ θυμηθοῦμε τὸν πολυδοκιμασμένο ἀπὸ τὴν ἀνθρώ-

πινη μικρότητα καὶ κακότητα βασιλιᾶ Δαβίδ; Οἱ κρίσιμες, οἱ τραγικὲς καταστάσεις εἶχαν γίνει ὁ ἀχώριστος σύντροφός του. Σὲ μιὰ τέτοια ποὺ κινδύνευαν ὄχι τὰ ἀγαθὰ του, ἀλλὰ ἡ ἴδια ἡ ζωὴ του, μικρόψυχοι φίλοι του, τὸν συμβούλευαν νὰ ζητήσῃ τὴ σωτηρία του στὴ φυγῆ. Ὅλα φαίνονταν ἀπελπιστικά. Καμιὰ ἐλπίδα καὶ ἀπὸ πουθενά. Οἱ πολύμοχοι ἀγῶνες του γιὰ τὴν παλινόρθωση τῆς πατρίδας του χωρὶς ἀποτέλεσμα. Ἡ μοχθηρία τῶν ἐχθρῶν του εἶχε κυριαρχήσει. Καὶ ἡ φοβικὴ ἐναντίον του μανία παραδοκοῦσε. Κατάστασι ἀπελπιστικὴ! Ναί, γιὰ τοὺς πολλούς. Ὅχι ὅμως γιὰ τὸν ἕνα, γιὰ τὸν πιστὸ Δαβίδ, γιὰ τὸν ἄνθρωπο τοῦ Θεοῦ. Νὰ ἢ ἀπάντησέ του στὶς κραυγὲς τοῦ πανικοῦ καὶ τῆς ἀπελπισίας: **«Ἐπὶ τῷ Κυρίῳ πέποιθα· πῶς ἐρεῖτε τῇ ψυχῇ μου· μεταναστεύου ἐπὶ τὰ ὄρη ὡς στρουθίου;»** (Ψαλμὸς 117). Ἐγὼ ἔχω στηρίξει τὴν πεποίθησή μου καὶ τὴν ἐλπίδα μου στὸν παντοδύναμο Κύριο. Πῶς, λοιπόν, ἐσεῖς μοῦ λέτε νὰ φύγω καὶ νὰ μεταναστεύσω σὰν φοβισμένο σπουργίτι στὰ βουνά, γιὰ νὰ βρῶ ἐκεῖ τὴ σωτηρία μου; **«Ἐπὶ τῷ Κυρίῳ πέποιθα»**. Τέσσερις λέξεις ὄχι δυνάμεως, ἀλλὰ παντοδυναμίας. Αὐτὲς προφέρει ὁ Δαβίδ. Καὶ τίς προφέρει ὄχι μὲ τὰ χεῖλη. Ἀναβλύζουν ἀπὸ μιὰ ἀταλάντευτη ψυχὴ, στηριγμένη πάνω στὸν ἀκλόνητο βράχο τῆς πίστεως καὶ τῆς ἐλπίδος στὴν προστασία

τοῦ οὐράνιου Πατέρα. Τέσσερις λέξεις ποὺ δείχνουν, ὅτι ἀπελπιστικὲς καταστάσεις ὑπάρχουν μόνο γιὰ τοὺς ἄνθρώπους ποὺ ἀπελπίζονται. Καὶ ἀπελπίζονται, γιὰτὶ δὲν ἔμαθαν τὸ μυστικὸ τῆς ἐλπίδος καὶ τῆς δυνάμεως. Τῆς ἐλπίδος ποὺ δὲν προτρέπει σὲ φυγῆ, ἀλλὰ σὲ καταφυγῆ στὸ ἀπόρητο φρούριο τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ.

Ἐχω σύμμαχο, ἐπαναλαμβάνει ὁ κάθε πιστός, ὄχι ἄνθρωπο ἀνίσχυρο, ἀλλὰ τὸν παντοδύναμο Κύριο. Καὶ ὁ παντοδύναμος Κύριος εἶναι Πατέρας μου ὅλος ἐνδιαφέρον γιὰ ὅ,τι μοῦ συμβαίνει. Βλέπει τὴν ἀδικία. Γνωρίζει τὴν κακουργία τῶν ἐχθρῶν μου. Ξέρει τίς ἐπιβουλές τους. Θὰ μὲ ἀφήσει ἀνυπεράσπιστο; Ποτέ. Καὶ δὲν θὰ μὲ ἀφήσει ἀβοήθητο, ἀνυπεράσπιστο, γιὰτὶ δὲν στηρίζομαι στὶς δυνάμεις μου. **«Ἐπὶ τῷ Κυρίῳ πέποιθα»**. Δὲν ἀτενίζω στὶς κακότητες τῆς γῆς. Ἐχω ὑψωμένη τὴν καρδιά στὸν οὐρανό. Καὶ ὁ οὐρανὸς μὲ βεβαιώνει πῶς ὁ θρίαμβος τοῦ κακοῦ εἶναι προσωρινός, φαινομενικός. Κανένας ποὺ στηρίχθηκε στὸν Θεό, δὲν διαψεύστηκε ποτέ. Πῶς, λοιπόν, ἐγὼ θὰ διαψευσθῶ; Ἡ ἐλπίδα μου δὲν στηρίζεται σὲ ἀδύναμους ἄνθρώπους. Νά, τὸ μυστικὸ μου, ἡ δυνάμη μου, ἡ ἐλπίδα μου: **«Ἐπὶ τῷ Κυρίῳ πέποιθα»**. Ἐμεῖς, ἀλήθεια, σὲ ποιὸν ἐλπίζουμε; Σὲ ποιὸν ἔχουμε στηρίξει τὴν καρδιά μας, τὴ ζωὴ μας;

### ZOH

Ὁρθόδοξον Χριστιανικὸν Περιοδικόν.

Ὁργανον Ἀδελφότητος Θεολόγων ἢ «ZOH»

Κυκλοφορεῖ κάθε μῆνα.

Ἐκδότης: Ἀδελφότης Θεολόγων ἢ «ZOH» Σ.Α., Ἱπποκράτους 189, 114 72 Ἀθήναι.

Τηλ.: 210 64 28 331, FAX: 210 64 63 606.

Διευθυντὴς Συντάξεως: Γεώργιος Β. Μελέτης, Ἱπποκράτους 189, 114 72 Ἀθήναι.

Ἐκτύπωση: «Λυχνία Α.Ε.», Ἀνδραβίδας 7, 136 71 Χαμόμυλο - Ἀχαρνῶν.

Τηλ.: 210 3410436, FAX: 210 3425967, www.lychnia.gr

ΚΩΔΙΚΟΣ: 01 1290

**ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: 10 €**

Ἀποστέλλεται μὲ ἐπιταγὴ ἢ εἰς γραμματόσημα εἰς τὸ Γραφεῖον τοῦ Περιοδικοῦ:

**Ἱπποκράτους 189, 114 72 ΑΘΗΝΑΙ** ἢ καταβάλλεται εἰς τὰ Βιβλιοπωλεῖα μας.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ (ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΩΣ) Γιὰ ὅλες τὶς χώρες: 25 € Κύπρος: 15 €

## Καθρέφτης ὁ κόσμος

Πολὺ πετυχημένη ἡ παρατήρηση. Κρύβει πολλὴ σοφία καὶ πείρα ζωῆς. Διαβάζοντας τὸ κείμενο αὐτὸ δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ σταθεῖ κανεὶς προβληματισμένος: «Ὁ κόσμος εἶναι ἕνας καθρέφτης, μέσα στὸν ὁποῖο ἐσὺ ὁ ἴδιος καθρεφτίζεσαι. Τοῦ χαμογελᾷς; Σοῦ χαμογελάει. Τοῦ δείχνεις ἕνα πρόσωπο σκυθρωπό; Σοῦ ἀνταποδίδει συννεφιασμένη ὄψη».

Ὁ κόσμος ἕνας καθρέφτης. Τὸ σπίτι μας ἕνας καθρέφτης. Ὁ πατέρας, ἡ μητέρα, τὰ ἀδελφία, ἕνας καθρέφτης. Τὸ ἴδιο καὶ οἱ φίλοι, οἱ γνωστοί, οἱ ἄγνωστοι. Ὅ,τι τοὺς δίνεις, κατὰ κανόνα, σοῦ ἀνταποδίδουν. Ἡ ζωὴ, δηλαδή, δὲν εἶναι μονόδρομος. Θὰ δώσεις γιὰ νὰ πάρεις. Δὲν μπορεῖ νὰ ζητᾷς πάντα νὰ παίρνεις, χωρὶς καὶ νὰ δίνεις. Καὶ θὰ παίρνεις αὐτὸ ποὺ δίνεις. Ὅ,τι σπέρνεις καὶ ὅσο σπέρνεις, αὐτὸ καὶ θὰ θερίσεις. Σπέρνεις καλὸ σπόρο; Καλὸ θὰ θερίσεις. Σπέρνεις μὲ ἀπλοχεριά; Πλούσια θὰ εἶναι ἡ σοδειά σου. Σπέρνεις ζιζάνια; Τί ἄλλο ἀπὸ ζιζάνια θὰ θερίσεις; Ὁ Κύριος τὸ τόνισε στοὺς μαθητὲς Του: «**Μήτι συλλέγουσιν ἀπὸ ἀκανθῶν σταφυλὴν ἢ ἀπὸ τριβόλων σῦκα;**» Μήπως μαζεύουν ἀπὸ τὶς ἀγκαθιῆς σταφύλια ἢ ἀπὸ τὰ τριβόλια σῦκα; Γι' αὐτὸ εἶναι σωστὸ αὐτὸ ποὺ εἶπαν: Ἡ ἀγάπη ποὺ προσφέρεται ἀντανακλᾶται καὶ μάλιστα πολλαπλάσια σ' ἐκεῖνον ποὺ τὴν προσφέρει. Ὁ πιὸ ἀποτελεσματικὸς τρόπος γιὰ νὰ δεχθεῖς ἀγάπη, εἶναι νὰ προσφέρεις ἀγάπη.

\*\*\*

Τώρα ἔχουμε τὴν ἀπάντηση σὲ μερικὰ παράπονά μας: Γιατί δὲν μᾶς καταλαβαίνουν οἱ ἄλλοι, γιατί δὲν μᾶς ἀγαποῦν, γιατί; ... Ἡ ἀπάντηση βρίσκεται ὄχι στοὺς ἄλλους, ἀλλὰ σὲ μᾶς. Στὸν ἑαυτὸ μας πρέπει νὰ τὴν ἀναζητήσουμε. Ζητᾷμε κατανόηση ἀπὸ τοὺς ἄλλους. Ζητᾷμε ἀγάπη. Ζητᾷμε νὰ μὴ μᾶς μιλᾶνε ἀπότομα. Νὰ μᾶς φέρονται εὐγενικά. Νὰ μὴ μᾶς παρεξηγοῦν. Νὰ μᾶς ἐξυπηρετοῦν. Καὶ τόσα ἄλλα. Κι ἐμεῖς; Ζητᾷμε κατανόηση, εἶπαμε. Πολὺ καλά. Ὅμως δείχνουμε κατανόηση; Προσφέρουμε ἀγάπη; Φερόμαστε ἥρεμα, χωρὶς θυμούς, ὅπως ἀκριβῶς θέλουμε νὰ μᾶς φέρονται οἱ ἄλλοι;

Τὸ μυστικὸ, λοιπόν, τῶν ἀνθρωπίνων σχέσεων δὲν βρίσκεται στοὺς ἄλλους. Βρίσκεται πρῶτα σὲ μᾶς καὶ ἐξαρτᾶται κυρίως ἀπὸ μᾶς. Γι' αὐτὸ, ἀντὶ νὰ τὰ βάζουμε μὲ ὄλους καὶ μὲ ὅλα, ἄς προσέξουμε τὴν δική μας συμπεριφορά. Ἀντὶ νὰ διορθώσουμε τοὺς ἄλλους, νὰ διορθώσουμε τὸν ἑαυτὸ μας. Ἄν κάνουμε ἐμεῖς τὸ πρῶτο βῆμα, θὰ δοῦμε πῶς θὰ ἀλλάξει καὶ ἡ στάση τῶν ἄλλων. Ὁ κόσμος καὶ οἱ ἄνθρωποι, εἶπαμε, εἶναι ἕνας καθρέφτης. Κι ἐμεῖς καθρεφτιζόμαστε σ'

αὐτόν. Πῶς θέλουμε νὰ δοῦμε χαμόγελο, ὅταν ἐμεῖς δείχνουμε ἕνα πρόσωπο σκυθρωπό; Ἄν δὲν διώξουμε τὴν συννεφιά ἀπὸ γύρω μας καὶ ἀπὸ μέσα μας, δὲν θὰ δοῦμε ἥλιο. Ὁ καθένας μὲ τὴν συμπεριφορά του δὲν ρυθμίζει μόνο τὴν ζωὴ του. Κανονίζει καὶ τὴν συμπεριφορά τῶν ἄλλων ἀπέναντί του. Αὐτὸς ἢ ἐκεῖνος εἶναι μισητὸς ἢ ἀγαπητὸς στοὺς ἄλλους, γιατί πρῶτα αὐτὸς μισεῖ ἢ ἀγαπάει τοὺς ἄλλους.

### Τὸ σαράκι τοῦ φθόνου

Ἐνα ἀπὸ τὰ πιὸ καταστρεπτικὰ πάθη, ποὺ κυριεύουν τὴν ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου, εἶναι ὁ φθόνος. Κατατρώει τὴν ψυχὴ. Κάνει δυστυχισμένο τὸν ἄνθρωπο. Στὴν εἰδικὴ ὁμιλία του γιὰ τὸν φθόνον ὁ Μ. Βασίλειος λέει:

«Ὅπως γιὰ τὴν ὀχιά λένε ὅτι κατατρώει τὴν κοιλιὰ τῆς μάνας της καὶ μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ γεννιέται, ἔτσι καὶ ὁ φθόνος εἶναι φυσικὸ νὰ κατατρώει τὴν ψυχὴ ποὺ τὸν κυφορεῖ καὶ τὸν γεννάει. Γιατὶ ὁ φθόνος εἶναι λύπη γιὰ τὴν εὐτυχία τοῦ ἄλλου. Καὶ γι' αὐτὸ ἀπὸ τὸν φθονερὸ δὲν λείπουν ποτὲ οἱ ἀνησυχίες καὶ οἱ λύπες καὶ οἱ στενοχώριες. Εὐφώρησε τὸ κτῆμα τοῦ πλησίον; ... Εἶναι ὁ ἄλλος ἀνδρεῖος καὶ ἔχει ὑγεία; ... Ὁ δεῖνα ὑπερέχει στὰ προτερήματα τῆς ψυχῆς; Τὸν θαυμάζουν καὶ τὸν ζηλεύουν γιὰ τὴν φρόνηση καὶ τὴν δύναμή του; ... Ὅλα αὐτὰ εἶναι πληγὲς καὶ τραύματα ποὺ κτυποῦν τὸν φθονερὸ κατάκαρδα καὶ τὸν κάνουν δυστυχισμένο... Τὸ βλέμμα του εἶναι ξερὸ καὶ σβησμένο, τὸ πρόσωπο κατσουφιασμένο, ἡ ψυχὴ ταραγμένη ἀπὸ τὸ πάθος καὶ γι' αὐτὸ δὲν μπορεῖ νὰ κρίνει σωστὰ τὰ πράγματα. Δὲν ὑπάρχει γιὰ τοὺς φθονεροὺς καμὶὰ πράξη ἄξια ἐπαίνου... Ὅπως τὰ ὄρνια περνοῦν λειβάδια καὶ τόπους ωραίους καὶ μυρωδάτους, γιὰ νὰ τρέξουν στὰ πτώματα τὰ βρωμερά· ὅπως οἱ μύγες ἀφήνουν τὸ ὑγιεινὸ μέρος, γιὰ νὰ τρέξουν στὴν πληγὴ, ἔτσι καὶ οἱ φθονεροὶ παραβλέπουν τὰ μεγάλα κατορθώματα καὶ ἐπιτίθενται στὰ ἀδύνατα καὶ ἐλαττωματικὰ σημεῖα τοῦ ἄλλου. Ἄν ὁ ἄλλος φταίξει κάπου, ὅπως συμβαίνει στοὺς ἀνθρώπους, τὸ φταίξιμο αὐτὸ δημοσιεύουν καὶ διαλαλοῦν...».

**Τὸ μυστικὸ τῶν ἀνθρωπίνων σχέσεων δὲν βρίσκεται στοὺς ἄλλους. Βρίσκεται πρῶτα σὲ μᾶς καὶ ἐξαρτᾶται κυρίως ἀπὸ μᾶς. Γι' αὐτὸ, ἀντὶ νὰ τὰ βάζουμε μὲ ὄλους καὶ μὲ ὅλα, ἄς προσέξουμε τὴν δική μας συμπεριφορά. Ἀντὶ νὰ διορθώσουμε τοὺς ἄλλους, νὰ διορθώσουμε τὸν ἑαυτὸ μας.**

## ΑΠΟ ΤΟ ΓΟΛΓΟΘΑ ΣΤΗΝ ΑΝΑΣΤΑΣΗ

Ὁ ἀμοραλισμὸς καὶ ἡ πρόκληση τῶν δυτικῶν στὰ ἔθνικα θέματα ἔχουν ξεπεράσει καὶ τὰ τελευταῖα κατάλοιπα τῆς ἀνοχῆς. Δὲν εἶναι μόνο ἡ ἀπαράδεκτη δυσμένεια εἰς βάρος μας στὸ Σκοπιανό. Εἶναι ὁ ἐμπαιγμὸς καὶ ἡ ὑποκρισία ποὺ κάνουν λόγο γιὰ «κοινοτική ἀλληλεγγύη» καὶ τὴν ἴδια στιγμή προχωροῦν στὰ ἀντίθετα. Δὲν εἶναι ἡ πρώτη φορὰ ποὺ οἱ διάφοροι Γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὀδήγησαν τὴν Πατρίδα μας στὰ «**πραιτώρια**», γιὰ νὰ τὴ δικάσουν καὶ τὴν καταδικάσουν. Καὶ πόσες ἄλλες «**συνήγαγαν ἐπ' αὐτὴν ὄλην τὴν σπεῖραν καὶ ἐκδύσαντες αὐτὴν**» ἀπὸ ἱερὰ καὶ αἱματοποτισμένα ἐδάφη τῆς Βορείου Ἡπείρου, τῆς Κύπρου κ.ἄ. «**περιέθνηκαν αὐτῇ χλαμύδα κοκκίνην**» (Ματθ. κζ' 27-28)! Πόσες φορὲς ἡ ὑποκρισία τῆς διπλωματίας τῶν ἰσχυρῶν τῆς γῆς τῆς «**ἔπλεξαν στέφανον ἐξ ἀκανθῶν**»! (29). Ἡ ἱστορία τῆς Ἑλλάδος μιὰ συνεχῆ πορεία μαρτυρίου, σταυροῦ καὶ θυσίας. Καὶ δὲν εἶναι μόνο ὁ σταυρὸς ποὺ τῆς προσφέρουν οἱ ἄλλοι. Ὑπάρχει καὶ ὁ ἄλλος σταυρὸς. Ὑπάρχουν τὰ ἄλλα ἀκάνθινα στεφάνια ποὺ τῆς προσφέρουν τὰ ἴδια τὰ παιδιά της. Ὑπάρχουν τὰ πικρὰ ποτῆρια τοῦ ψεύδους, τῆς ὑποκρισίας καὶ τοῦ ἀθεϊσμοῦ, τῆς «**χολῆς**», ποὺ τὴν ποτίζουν ἐκεῖνοι ποὺ θὰ ἔπρεπε νὰ τὴν δροσίζουν. Αὐτὸς εἶναι ὁ πόνος, ὁ πιὸ μεγάλος, ποὺ τὴν γονατίζει καὶ τὴν ἐμποδίζει στὴν πορεία της, ἡ δικόνοια τῶν παιδιῶν της. Τὸ συνειδητοποιοῦμε; Τότε θὰ περάσουμε ἀπὸ τὸ Γολγοθᾶ στὴν Ἀνάσταση.

## 90.000 ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΙ ΔΟΛΟΦΟΝΗΘΗΚΑΝ ΤΟ 2018

Συγκλονιστικὰ στοιχεῖα βλέπουν τὸ φῶς τῆς δημοσιότητας γιὰ τοὺς Χριστιανούς, οἱ ὁποῖοι ὑφίστανται μαζικὲς διώξεις σὲ μιὰ «σιωπηλὴ γενοκτονία». «Ὁ Χριστιανισμὸς εἶναι ἡ πλέον διωκόμενη θρησκεία στὸν κόσμο γιὰ δεύτερο ἔτος στὴ σειρά», ἔγραψε πρόσφατα τὸ ἀμερικανικὸ δίκτυο Fox News, ἐνῶ σοκάρουν οἱ ἀριθμοί, ἀφοῦ 90.000 Χριστιανοὶ ἔχασαν τὴ ζωὴ τους τὸ περασμένο ἔτος στὸ βωμὸ τῆς πίστεώς τους καὶ σχεδὸν τὸ ἕνα τρίτο ἀπὸ αὐτοὺς ἦταν στὰ χέρια ἰσλαμιστῶν ἐξτρεμιστῶν ὅπως τὸ ISIS. Σύμφωνα μὲ ἄλλη ἔρευνα, τῆς Open Doors USA, 215 ἑκατομμύρια Χριστιανοὶ βίωσαν διώξεις τὸ 2018. Τὰ τελευταῖα 15 χρόνια 1,6 ἑκατ. δολοφονήθηκαν γιὰ τὴν πίστη τους στὸν Χριστό. Οἱ ἐπίσημες ἀναφορὲς συγκλονίζουν. Μέσα σ' ἕνα χρόνο 1252 Χριστιανοὶ ἀπήχθησαν, 1020 βιάστηκαν ἢ παρενοχλήθηκαν σεξουαλικά καὶ 793 ἐκκλησίες καταστράφηκαν... Ἡ Βρετανικὴ Release International προειδοποιεῖ, ὅτι οἱ διωγμοὶ εἰς βάρος τῶν Χριστιανῶν θὰ κλιμακωθοῦν ἀκόμη περισσότερο τὸ 2019 καὶ καλεῖ τοὺς Διεθνεῖς Ὄργανισμοὺς νὰ ἀναλάβουν δράση. Τὰ πρῶτα στοιχεῖα γιὰ τὸ τρέχον ἔτος εἶναι ἄκρως ἀνησυχητικά. Ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τοῦ ἔτους περισσότεροι ἀπὸ 6000 Χριστιανοί, κυρίως γυναῖκες καὶ παιδιά, ἔχουν δολοφονηθεῖ ἀπὸ ριζοσπάστες μόνο στὴ Νιγηρία.

## ΚΑΤΑΣΤΡΕΦΟΥΝ ΤΟ ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Κρίση ἀξιών, κρίση πνευματικὴ καὶ ἠθική, μαστίζει τὸ σύγχρονο κόσμο. Τὰ προβλήματα σὲ παγκόσμια κλίμακα δημιουργοῦν ἔντονη ἀνησυχία. Δὲν εἶναι μόνο τὸ ὄξυ οἰκονομικὸ πρόβλημα καὶ ἡ καλπάζουσα ἀναισχυντία ποὺ ἀπειλοῦν μὲ κατάρρευση τὴν κοινωνία. Ἐξίσου τρομερὸ καὶ τὸ οἰκολογικὸ πρόβλημα, ἀποτέλεσμα τῆς παράλογης ἀνθρώπινης ἀπληστίας. «*Τὴν ἴδια στιγμή, τὰ ὅποια ὑποκριτικὰ "εὐκολόγια" δὲν μποροῦν νὰ ἀποκρύψουν ὅτι ὁ καπιταλιστικὸς τρόπος παραγωγῆς, ὁ ἀνταγωνισμὸς καὶ τὸ κυνήγι τοῦ κέρδους καταστρέφουν καὶ ἐπιβαρύνουν τὸ φυσικὸ περιβάλλον...*», ὅπως τόνισε ὁ Γάλλος Πρόεδρος Ἐμ. Μακρόν στὴ Διεθνῆ Διάσκεψη τοῦ ΟΗΕ γιὰ τὸ κλίμα στὴ Βόννη. Δυστυχῶς ὁ πλανήτης μας λεπλατεῖται καὶ δολοφονεῖται ὄχι ἀπὸ ἐξωγήινους, ἀλλὰ ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν ἄνθρωπο. Καὶ ἡ ἀνησυχία αὐτὴ μάζεψε στὴ Βόννη πολιτικούς, ἐπιστήμονες, ἐκπροσώπους περιβαλλοντικῶν ὀργανώσεων ἀπὸ 190 χῶρες γιὰ τὴ σωτηρία τῆς γῆς ἀπὸ τὸ φαινόμενο τοῦ θερμοκηπίου. Καὶ τὸ ἀποτέλεσμα ἀπογοητευτικό. Πολλοὶ φωνάζουν, ἀλλὰ δὲν ὑπάρχει κανεὶς γιὰ νὰ τοὺς ἀκούσει. Παρόλα αὐτὰ ἡ ἐλπίδα ἐξακολουθεῖ νὰ ὑπάρχει. Ἀρκεῖ νὰ θελήσουμε νὰ δοῦμε τὸ πρόβλημα. Ὁ κόσμος μας κατάντησε κόλαση, γιὰτὶ ὁ ἄνθρωπος ἀπομακρύνθηκε ἀπὸ τὸν Θεό. Καὶ μόνο ἡ ἐν μετανοία ἐπιστροφή του στὸν Πατέρα θὰ τὸν βγάλει ἀπὸ τὸ τραγικὸ ἀδιέξοδο.

## ΤΟ ΕΓΚΛΗΜΑ ΤΩΝ ΕΓΚΛΗΜΑΤΩΝ

Ὅταν ἕνα μεγάλο μέρος τῆς πολιτισμένης ἀνθρωπότητας - καὶ πάντως σύσσωμη ἡ Εὐρωπαϊκὴ Ἐνωσις - ἀποφάσισε νὰ καταργήσει τὴ θανατικὴ ποινὴ, ἕνα πράγμα ἤθελε νὰ ὑπογραμμίσει: ἡ ζωὴ εἶναι ὑπέρτατο ἀγαθὸ καὶ κανεὶς δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ τὴν ἀφαιρεῖ. Τὸ ὅτι «ὅλοι ἔχουμε τὸ δικαίωμα στὴ ζωὴ», ποὺ προβλέπει ὁ Χάρτης Θεμελιωδῶν Ἀνθρωπίνων Δικαιωμάτων τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνωσης, δὲν κηρύσσει μεγαλοψυχία, ἀλλὰ ἕνα ἄλλο πολιτισμὸ σ' ἕνα κόσμο ποὺ βαδίζει ἤδη στὴν τρίτη χιλιετία. Αὐτὸ τὸ «δικαίωμα στὴ ζωὴ» δὲν σηκώνει ἐκπτώσεις, δὲν προβλέπει ἐξαιρέσεις καὶ δὲν δίνει ποτὲ καὶ σὲ κανένα τὸ δικαίωμα νὰ τὴ δολοφονεῖ. Δυστυχῶς παρ' ὅλες τὶς μεγαλόστομες διακηρύξεις ἑκατομμύρια ἀθῶοι κατακρεουργήθηκαν, ὄχι μόνο ἀπὸ χτυπήματα τρομοκρατῶν ἢ στὰ πεδία τῶν μαχῶν, ἀλλὰ καὶ σήμερα ἐξακολουθεῖ νὰ δολοφονεῖται ἀνελέπτα ἡ ἀθῶα κυοφορούμενη ζωὴ. Στὶς ΗΠΑ, ἐπὶ παραδείγματι, σὲ ἔντεκα χρόνια νομιμοποιημένων ἐκτρώσεων, ἡ χώρα εἶχε χάσει 15 ἑκατομμύρια παιδιά ἀπὸ τὶς ἐκτρώσεις. Στὴν Ἑλλάδα ἄλλοι μιλοῦν γιὰ 300 καὶ ἄλλοι γιὰ 400 χιλιάδες τὸ χρόνο. Πρόκειται, δηλαδή, γιὰ ἐγκλημα πρωτοφανοῦς ἀγριότητας. Ἄν εἶναι ἐγκλημα οἰκολογικὸ νὰ καταστρέφεται ἡ γῆ, εἶναι μικρότερο νὰ δολοφονεῖται ἡ ἀνθρώπινη ζωὴ;

